

Veřejná správa v Evropě

Prastará manažerská zásada praví, že vše rozhodují lidé. Sebelepší systém, vykonávaný nevzdělanými, nevstřícnými či neschopnými pracovníky nemá naději na dobré fungování, i chyby systému naopak dokáže kreativita lidí když ne eliminovat, tedy alespoň zmírnit. Ideální je ovšem stav, kdy schopní lidé pracují v promyšleném systému. K tomuto ideálu se snaží přiblížit evropské země tam, kde činnost se dotýká každodenního života všech občanů, v systémech veřejné správy.

místní samosprávy naráží na tato úskalí. Jistě lze vycházet ze základní kodifikace, že pracovníky samosprávy jsou ti, kteří přímo pro ni pracují, jimž podmínky práce určují místní volené orgány a kteří jsou touto samosprávou placeni. Toto definování vylučuje ty pracovníky, kteří pracují pro detašovaná praco-

ně zařazeno. V menších místech dochází ke kumulaci činností a je tedy problém s vykazováním pracovníků v systému pracovních míst. I z těchto důvodů je o zaměstnanosti a zaměstnancích veřejné správy a zejména samospráv v zemích EU poměrně málo informací, i když řada studií o práci samospráv pojednává. Důvodem je jak různorodost územních struktur, tak zejména skutečnost zmíněná výše, totiž že právě tato činnost nebyla v rámci Unie harmonizována.

Zaměstnanci místních samospráv však hrají důležitou a v mnoha ohledech nezastupitelnou úlohu ve veřejné politice, jsou rozhodujícím článkem přenosu potřebných informací, klíčovým nástrojem pro pocit spokojenosti občanů s úrovní demokracie nejen spravovaného teritoria. Nedostatek informací o jejich postavení, zařazení a pracovních podmínkách je tedy závažný a hodný pozornosti orgánů jednotlivých států i Unie, hodný podrobných průzkumů.

Z těch několika málo šetření však přece jen vyplývají zajímavé závěry.

Prvním z nich je skutečnost, že i přes obecný trend snižování zaměstnanosti ve veřejné správě, daný politikou úspor, zaváděním programů hnutí New Public Management či privatizací některých služeb, zůstává počet pracovníků místních samospráv poměrně stabilní. I přes politická rozhodnutí o redukci veřejného sektoru totiž vstupují do hry místní vlivy a potřeby, související s pokračujícím přenosem řady činností a pravomocí na místní správu, což sebou nese i přenosy počtu pracovníků. Proces

(Pokračování na straně 2)

*Kvestor VŠERS Dr. Pána
vítá návštěvníky
Dne otevřených dveří*

Jestliže pak v jedné části těchto systémů, v činnosti státních správ, jsou uplatňovány jisté jednotící prvky, v systémech místních samospráv je situace v jednotlivých zemích Unie velmi rozdílná. Ovšem i poměr mezi rozsahem činnosti státní správy a samosprávy, počtem pracovníků, jejich společenským postavením a nakonec i odměňováním se značně různí.

Jednotící snahy centrálních orgánů Unie jsou známé, mnohdy

kritizované a nepopulární, obecně ovšem panuje shoda, že většina z nich je potřebná a pro fungování Unie nutná. I přes tyto snahy zde ovšem zůstává právě prostor veřejné správy, který je sjednocujícím tlakem dotčen poměrně málo. A je to pochopitelné. Ve hře jsou totiž takové vlivy jako tradice, zvyklosti, desetiletími, ba staletími zafixované postupy, že jejich změna je možná jen ve velmi dlouhé perspektivě. Již samotné definování pracovníků

višší státní správy, pro společnosti veřejného sektoru působící v místě a dalším. Toto dělení je ovšem nesnadné někdy dodržet, neboť mnozí pracovníci samospráv vykonávají v části úvazku přenesený výkon státní správy, jejich pracovní jednotka byla decentralizována v nedávné době a vztahy nejsou vyjasněny, a podobně. Dochází ta k tomu, že ve statistikách jsou někteří pracovníci uvedeni dvakrát, jindy je jejich postavení podhodnoceno či chybně

Veřejná zpráva v Evropě

(Pokračování ze strany 1)

decentralizace je tak samozřejmě doprovázen růstem počtu pracovníků na místní úrovni.

Dalším úkazem je prosazování manažerských metod nejen do samotné práce, ale i do postavení pracovníků v místních samosprávách. Především konzervativnější strany vycházejí z předpokladu, že manažerské praktiky zaměstnání jsou účinnější než jakákoliv regulace systémů. Je ovšem skutečností, že tyto praktiky se v evropském prostoru osvědčují jen místně a v některých teritoriích, přičemž velká část zůstává věrna tradičním vztahům, vycházejícím z principu stálé zaměstnanosti, kariérních systémů, seniorských výhod a sociálních jistot.

O rozdílnosti zaměstnaneckých systémů pracovníků veřejné správy v EU, ale i o rozdílných poměrech v důrazu na činnost státní správy na straně jedné a samosprávy na straně druhé vypovídá např. i studie bankovní skupiny Dexia Crédit Lokal, zveřejněná pod názvem Zaměstnanci místních samospráv v patnácti zemích EU. Tato studie dochází k zajímavým závěrům, z jejichž interpretace lze odvozovat společenské postavení zaměstnance veřejné správy ve společnosti v dané zemi, jeho sociální zajištění i možnosti osobního růstu, také však názor té které země na své úředníky. S tím samozřejmě souvisí i společenský a morální kredit úředníků. I přes rozdílnost systémů, daných historickými aspekty, územní strukturou, ale také ochotou společností přijímat nové postupy i ve veřejné správě, jsou ve všech patnácti zemích kladeny na úředníky veřejné správy vysoké nároky na odbornost, zejména na manažerské a komunikační schopnosti, a především zcela nekompromisní nároky na jejich morální postoje, loajalitu ke spravovanému území, nikoliv tedy pouze ke svému nadřízenému.

Z výše uvedených důvodů není tedy v uvedených patnácti státech EU systém státní služby jednotný i přes veškeré jednotlivé snahy ve všech oblastech života Unie. O tom vypovídá jako první kritérium složení zaměstnanců veřejného sektoru podle správní úrovně. Toto složení lze rozdělit do čtyř skupin:

V první skupině zemí zůstává stát hlavním zaměstnavatelem veřejného sektoru. Patří sem Francie, Irsko, Řecko, Lucembursko, Nizozemsko a Portugalsko. Historické, ale i územní a další podmínky v těchto zemích způsobily, že počet zaměstnanců místních samospráv zde představuje necelou třetinu zaměstnanců veřejné správy, v Irsku a Lucembursku dokonce jen 12%, což je zde, stejně jako v Řecku a Portugalsku, dáno silně centralizovanými režimy. Do jisté míry patří do této skupiny i Spojené království, kde přes jistý počet lidí, pracujících pro místní správní jednotky nelze, mluvit o autonomii britské místní správy.

Druhou skupinu tvoří federální státy Německo, Rakousko a Belgie. Zde již je počet pracovníků na místní úrovni, ovšem při započtení pracovníků federovaných samosprávných jednotek, vyšší, než zaměstnanců na federální, resp. spolkové úrovni. V Rakousku tak ústřední vláda zaměstnává 42% pracovníků veřejné správy, v Belgii 23% a v Německu jen 11%. Ve federovaných samosprávných jednotkách zde pracuje 42%, 43% a 52%, v místní správě pak 16%, 34% a 37%. Je tedy patrné, že ani v těchto zemích není místní samospráva početně silná, podstatnou část úředníků obsazují samosprávné orgány federace, které ovšem mají též příslušné rozhodovací pravomoci a odpovědnost.

K silnému přenosu působnosti, a tedy i zaměstnanců dochází v Itálii a ve Španělsku pomocí aktivní politiky teritorializace. Procento zaměstnanců na místní úrovni je tak poměrně vysoké, když v Itálii činí 44% a ve Španělsku dokonce 62%. Do tohoto počtu samozřejmě

patří i pracovníci komunit, regionů a provincií, tedy všech zde existujících samosprávných celků.

Jak velký objem působnosti, a tedy i pracovních sil, lze přenést na místní samosprávu při současném jejím kvalitním fungování, vysoké spokojenosti občanů s ní a při fungování celého veřejnosprávního systému, udává příklad Švédska, Dánska a Finska. V jednotkách místní samosprávy zde pracují více jak tři čtvrtiny pracovníků veřejné správy, konkrétně ve Švédsku 84%, v Dánsku 78% a ve Finsku 76%.

Zajímavý je i pohled na počty pracovníků ve veřejné správě z pohledu počtů veškerého aktivního obyvatelstva. Např. v Rakousku, Německu a Irsku pracuje ve veřejném sektoru 13 – 17% aktivního obyvatelstva, ale jen 2 – 5% v místní správě. Naproti tomu ve Švédsku, Dánsku a Finsku pracuje ve veřejném sektoru 27 – 34% veškerého aktivního obyvatelstva, v místní správě pak přibližně čtvrtina aktivních obyvatel (21 – 27%).

V těchto souvislostech je pozoruhodné, že z hlediska zaměstnaneckých systémů převažuje v zemích první a druhé skupiny systém kariérní se zaručeným služebním postupem, definitivitou, práce ve veřejné správě je zde skutečně chápána jako celoživotní náplň. Systém funkčních míst (job – systém, manažerský systém) je naproti tomu preferován v severských zemích, kde se především v místní samosprávě vytváří prostor pro kreativitu, možnosti skokových postupů, prostor pro seberealizaci.

Až dosud jsou tedy jednotky místní samosprávy poznamenány národním dědictvím. Nicméně stále více se otevírá prostor pro jisté sjednocení, možná europeizaci

práce a postupů i v místní správě. Dobrým základem je zde vedle sbližování ekonomických a životních procesů v jednotlivých státech i daný právní rámec, spočívající na takových zásadách, jako nediskriminace v náboru i vlastní práci, respekt k daným pravidlům, neutralita činitelů veřejného sektoru, odpor vůči libovůli a nepotismu, hierarchie právních norem apod. Pro účelné sjednocení postupů při zachování potřebných regionálních svébytností jsou pak důležité tyto čtyři pojmy:

Flexibilita – jak systémů odměňování, tak hodnotících procedur, pracovní doby, pracovního zázemí apod.

Otevřenost – samospráv jako celku i jejich úředníků vůči všem občanům Unie, soukromým subjektům, vůči vyjednávání a dalším.

Subsidiarita – zajištěná decentralizovaným personálním řízením, místními pracovními smlouvami.

Normalizace – cestou harmonizace pracovních vztahů mezi zaměstnanci řízenými legislativou veřejného sektoru a zaměstnanci smluvními ze soukromého sektoru, hlubší reintegrace pracovníků veřejného sektoru, zejména místních samospráv, do všeobecného systému sociálního zabezpečení.

I přes naznačenou nejednotnost a snahy po větším propojení systému veřejné správy mezi jednotlivými členskými zeměmi je ovšem ve všech těchto evropských tradičních zemích na dobré úrovni zajištěno finanční ocenění práce lidí ve veřejné správě, na vysoké úrovni pak jejich sociální zabezpečení. Na druhé straně je ovšem vyvíjen nezpochybnitelný požadavek jejich morálního jednání, profesní etiky a odbornosti. mb

Správní řád – správní řízení – správní trestání

Ve svých příspěvcích bych se v průběhu roku 2006 chtěl zaměřit na některé zákonné a podzáonné normy, které se týkají úseku správních činností, zejména pak na návaznost nového správního řádu neboli Zákona č.500/2004 Sb. Správní řád na přestupkové řízení ve smyslu Zákona č.200/1990 Sb. O přestupcích ve znění pozdějších předpisů, na Zákon č.128/2000 Sb. o obcích, Zákon č.361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích v návaznosti na již schválenou novelu č.411/2005 Sb. a Zákona č.379/2005 Sb. O opatření k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, Zákona č.328/1999 Sb. O občanských průkazech atd. v posledním období se na nás valí „smršť“ nových zákonů, novelizací stávajících zákonů, zákonných úprav apod. Vše pomalu a jistě přenáší pravomoci výkonu státní správy na samosprávu a my úředníci samosprávních celků musíme dnes a denně sledovat ve své činnosti tyto změny a realizovat je v rámci výkonu přenesené působnosti do praxe. Ne vždy se však daří sladovat tyto normy současně. Tu některý zákon vstupuje v účinnost dříve než jiný, ač by měly působit v souladu a pak dochází k některým složitým až patovým situacím při jejich řešení v praxi. Ne jinak tomu je i na úseku správních činností, zejména pak v návaznosti na řešení přestupku v souladu se zákonem č.200/1990 Sb. O přestupcích ve znění pozdějších předpisů /zde se připravuje jeho novelizaci v tzv. „Zákoně o správním trestání“ ale... ???/.

Z praxe víme, že činnost na tomto úseku byla do 31.12.2005 regulována Zákonem č.71/1967 Sb. Správní řád. Jak je zřejmé, tato norma fungovala v našem státě po dobu 18 let, což znamená, že přežila revoluční rok 1989, přežila rozpad Česko-slovenska v roce 1993. Často při různých výběrových řízeních byla kladena uchazečům o místo pracovníka na úseku správního řízení otázka, čím je tato skutečnost dána? Je to tím, že tato norma je tak dokonalá, nebo je pouze dostačující, a lze se podle ní řídit i nadále? Odpovědi byly různorodé. Dle mého osobního názoru a zkušenosti z mé práce byla tato norma vcelku dobře provázána se Zákonem o přestupcích č.200/1990 Sb. a v rámci tohoto řízení nedocházelo k tzv.patovým, nebo konfliktním řešením. V obou normách byl dle mého názoru sladěn postup k celému průběhu správního řízení na úseku přestupkového řízení. Nemohu zde necitovat slova autora nového správního řádu JUDr.Radka ONDRUŠE „... jeho stručnost a univerzální pochopitelnost prakticky všemi jeho uživateli byla obdivuhodná a představovala svou jednoduchostí a výstižností právní úpravy umělecké dílo legislativního procesu, pro dnešní legislativce již prakticky neuvěřitelné“. / má tím na mysli zák.č.71/1967 Sb.-správní řád/.

Čas však ukázal, že tuto normu je třeba změnit a tak od 1.1.2006 platí Zákon č.500/2004 Sb. Správní řád. Tento zákon obsahuje 184 §, které se vztahují na orgány obcí, krajů, na ústřední správní orgány a další orgány moci výkonné a na fyzické osoby při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy navenek, **jestliže zvláštní zákon nestanoví jinak**.

Je určen pro všechny správní orgány příslušné k vedení správního řízení, k vydávání osvědčení, vyjádření, sdělení, k vyřízení stížností, k vydávání opatření obecné povahy t.j. úřady, např.ministerstva, krajský či obecní úřad, stavební či přestupková komise a také obec, jedná-li se o uzavírání veřejnoprávních smluv; samozřejmě pak se vztahuje na úředníky, na účastníky řízení a na další osoby.

Je však třeba mít na zřeteli, jak je uvedeno v § 1 písm.3) citovaného správního řádu, že: cituji „ Tento zákon se **nepoužije** pro občanskoprávní, obchodněprávní a pracovněprávní úkony prováděné správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního správního celku při výkonu samostatné působnosti“.

Nový správní řád můžeme rozdělit na osm částí:

- 1 úvodní ustanovení /předmět úpravy;základní zásady činnosti správních orgánů/
- 2 obecná ustanovení o správním řízení
- 3 zvláštní ustanovení o správním řízení

- 4 vydávání vyjádření,osvědčení,sdělení
- 5 uzavírání veřejnoprávních smluv
- 6 vydávání opatření obecné povahy
- 7 společná, přechodná a závěrečná ustanovení /vyřizování stížností/
- 8 účinnost

Již před účinností tohoto nového Správního řádu jsem měl možnost se zúčastnit několika seminářů, přednášek různých vzdělávacích institutů a lektorů. Ať již to byli profesori, doktoři vysokých škol, nebo i soudkyně Nejvyššího správního soudu, všichni kladli důraz na tu skutečnost, že co se týká přestupkového řízení, nebyl zrušen Zákon č.200/1990 Sb. O přestupcích ve znění pozdějších předpisů a proto základní činnost správních orgánů zůstává nadále beze změn, pouze instituty, které tento zákon neobsahuje je nutno použít nového správního řádu.

Což tedy v praxi znamená např.: u kolektivního orgánu /komise/ vytvořit Jednací řád komise k projednávání přestupků – zde by se nemělo jednat o přepis zákonných ustanovení nového správního řádu, ale o tzv. „technicitu“ typu kde se KPPP schází, její obsazení, jednání činnosti komise apod. Dále pak zavedení obsahu spisu ke každému přestupku atd.atd.

Nekladu si za cíl poukázat na všechny změny, které to přináší pro správní řízení na úseku přestupků, ale chtěl jsem pouze poukázat na tu skutečnost, že není zapotřebí ze strany správních orgánů na tomto úseku hledat a za každou cenu využívat např.:Institutu Usnesení o postoupení věci pro nepřislušnost / §12 zák.č.500/2004 Sb./, jak jsem měl k možnost se již v praxi s tímto setkat, ale nadále je nutno využívat §§ 55 a 71 zákona č.200/1990 Sb., které toto v plné míře obsahují.

Na druhé straně však vyvstanou určité problémy při řešení konkrétních přestupků, které **nejdou** obsaženy v Zákoně č.200/1990 Sb. O přestupcích a dle správního řádu 71/67 Sb. je bylo možno řešit dle tohoto zákona např. pod § 46 odst.1 přestupky proti pořádku ve státní správě.... V souvislosti s tímto jsem se již setkal s tím, že např.: v Zákoně č.328/1999 Sb. O občanských průkazech je v § 23 uvedeno – cituji „Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, postupuje se v řízení, v němž se rozhoduje o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech občanů, podle správního řádu“, „potud citace ustanovení paragrafu/ i když jeho účinnost byla stanovena od 1.7.2000 do 31.12.2004- nedošlo po novelizaci ke změna v Zákoně č.559/2004 Sb./ – následně však nelze tedy řešit dle zákona o přestupcích např. ve zkráceném blokovém nebo příkazním řízení, ale podle Zák.č.500/2004 Správní řád sice můžeme zahájit řízení vydáním příkazu podle ustanovení § 150 a nebo zahájit řízení s předvoláním k ústnímu jednání dle ustanovení § 46, ale následně v případě, že **nebude** prokázána vina pachatele, případně si podá odpor proti příkazu a výsledek bude stejný /tedy **nevinen, nespáchal** apod../, nemůžeme věc zastavit, neboť ustanovení § 66 správního řádu /zastavení řízení/ tuto možnost jednoznačně nestanoví. Zde je možno polemizovat o použití tohoto ustanovení tj. § 66 odst.2 zák.č.500/2004 Sb. Správního řádu.

JUDr. Jaroslav PAVLICA

Magistrát města České Budějovice/lektor VŠERS-ZOZ/

LÉKÁRNA U NEMOCNICE

Lékárna U Nemocnice
Boženy Němcové 1489
370 01 České Budějovice
tel: 386 460 582
info@lekarnacb.cz

NOVÁ PŘÍLEŽITOST K SEBEVZDĚLÁVACÍM A SPOLEČENSKÝM AKTIVITÁM

V roce 1998 byla založena mezinárodní společnost *Europäisches Forum für angewandte Kriminalpolitik e.V.* (dále jen EFK), se sídlem v německém Düsseldorfu. Sdružuje odborníky řešící prakticky i teoreticky problematiku sociální patologie, trestné činnosti a vězeňství. Jejimi členy jsou sociální pracovníci, pedagogové, psychologové, duchovní, soudci a obhájci, policisté a kriminologové, rovněž tak posluchači vysokých škol s uvedeným zaměřením a jejich učitelé. V době založení společnosti se jednalo převážně o osobnosti z Německa, Francie a Belgie, což mělo zřejmě hlavní vliv na to, že jednacím jazyky zůstávají do dnešních dnů němčina a francouzština. V současnosti jsou vedle „zakládajících zemí“ zastoupeny ještě Lucembursko, Švýcarsko, Maďarsko a Česká republika. Přibližně čtyřicetileté společenství má zatím výhodu vzájemné osobní znalosti členů i jisté „komornosti“ všech pořádaných akcí.

Základní aktivitou EFK jsou od roku 2000 každoročně pořádané několikadenní (čtvrtek jako příjezdový den, pátek a sobota jako hlavní jednací dny, neděle jako den odjezdu) odborné semináře na různá závažná témata. První setkání tohoto druhu se uskutečnilo již v roce 1997 a stalo se vlastně podnětem ke vzniku obecně prospěšné společnosti se stálou strukturou i perspektivním programem. Uvedu stručný přehled jednotlivých akcí:

Listopad 1997 – Maredsous

– **Belgie:** Narovnání mezi pachatelem a obětí

Listopad 2000 – Trier –

Německo: Ženy ve vězení

Ríjen 2001 – Trier – Německo:

Alternativní trest obecně prospěšných prací

Ríjen 2002 – Düsseldorf

– **Německo:** Obchodování s lidmi a prostituce

Červenec 2003 – Freiburg –

Švýcarsko: Vzdělávání a pracovní podmínky vězeňského personálu

Červen 2004 – České Budějovice

– **Česká republika:** Duševní

a duchovní život vězňů osob

Duben 2005 – Garbicz - Polsko

a Frankfurt nad Odrou –

Německo: Výzvy evropské trestní politiky po rozšíření Evropské unie

Podrobnější popis uvedených podniků (samozřejmě spolu s celou řadou dalších informací) lze nalézt na internetové reprezentaci EFK (www.europaforum-kriminalpolitik.org). Pro následující období je připraven neméně zajímavý program:

Květen 2006 – Salez/Oberschan

– **Švýcarsko:** Média a justice

Rok 2007 (přesnější termín ještě nestanoven) – Trier – Německo:

Mladiství ve vězení

Stalo se již osvědčenou praxí, že těžištěm každého z těchto seminářů je obsáhlejší vystoupení (Impulsreferat) přizvaného uznávaného odborníka na projednávanou problematiku, a to ponejvíce z vysokoškolských kruhů. Například na semináři v Českých Budějovicích, konaném jednak v prostorách Biskupství českobudějovického, jednak v přednáškovém sále Teologické fakulty Jihočeské univerzity vyslechli přítomní přednášku profesora Helmuta Renöckla, Dr. theol., vedoucího katedry teologické etiky, sociální etiky a etického vzdělávání TF JU. Následují referáty připravené zástupci jednotlivých zúčastněných evropských zemí a pojednávající o regionálním stavu řešení diskutovaných otázek (již zmíněné českobudějovické konference se vedle členů EFK z pěti západoevropských států takto zúčastnili i přizvaní hosté ze Slovenska a Rakouska). Rozsáhlejší diskuse se poté odehrává v sekcích „německé“ a „francouzské“, dle jazykové vybavenosti účastníků. Závěrem jsou formulována společná stanoviska a přijímána doporučení adresovaná kompetentním organizacím a institucím v rámci Evropské unie.

Je pozoruhodným počinem poměrně malého redakčního kolektivu, že již od prvního setkání v belgickém Maredsous jsou z každého semináře připravovány a (s finančním příspěvkem německé spolkové vlády) vydávány (opět dvojjazyčně) sborníky. Dovolím si připojit osobní poznámku: Již na první pohled (též

modrou barvou obálky) připomínají publikace vydávané Vysokou školou evropských a regionálních studií, jak se o nich velmi pěkně v bulletinu *Věc veřejná* č. 1/2005 rozepisuje redakční článek „Kniha – základ studia“. Seriózní publikační příležitost poskytuje dále členům i „sympatizantům“ EFK nově založený časopis *Schweizerische Zeitschrift für Kriminologie* (anotace zde uveřejňovaných článků lze nalézt na www.szk.recht.ch), jehož šéfredaktor je členem představenstva EFK.

Domnívám se, že zejména pro posluchače studijního oboru „Bezpečnostněprávní činnost ve veřejné správě“ na VŠERS a jejich učitele, ale též pro další zainteresované české specialisty působící v diskutovaných oborech, může být zvážení aktivní účasti na některém

z vybraných seminářů EFK vítanou příležitostí jak k sebevzdělávání, tak i k osobnímu setkání se zajímavými lidmi. Společnost se též angažuje v organizování individuálních stáží pro vysokoškolské studenty na vybraných odborných pracovištích po celé Evropské unii. Také na těchto aktivitách již participuje Česká republika. V roce 2005 absolvovala švýcarská studentka psychologie několikátýdenní stáž ve Vazební věznici České Budějovice a v Institutu pro kriminologii a sociální prevenci v Praze. Případně trvalé členství v EFK a z toho vyplývající další možnosti jsou pak jen otázkou zodpovědné volby způsobu akcelerace vlastního profesionálního růstu. Autor informace je ochoten a připraven na této cestě zájemcům pomoci.

PhDr. Jaroslav Hála, psycholog

Projekt „Blíže k zelenému stromu“ má za sebou první měsíce trvání

Realizace projektu, jehož cílem je zvýšení zaměstnatelnosti absolventů vysokých škol na trhu práce prostřednictvím odborné praxe a posílením kontaktů s budoucími zaměstnavateli, začala 1. prosince 2005.

O patnáct dnů později se na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o.p.s. (VŠERS) uskutečnil workshop realizátorů projektu, partnerů a zástupců dalších organizací, které projevíly zájem aktivně se projektu účastnit. Na pracovním setkání byl specifikován podrobný harmonogram postupu prací, finanční náležitosti, propagace projektu a další záležitosti vztahující se k úspěšné realizaci projektu.

Workshop slavnostně zahájili rektor VŠERS prof. Dr. Josef Dolista a hlavní manažer projektu ing. Ladislav Skořepa. Rektor VŠERS poté spolu s předsedou představenstva ČSAD Jihotrans a.s. ing. Miloslavem Mrkvičkou odhalili symbol projektu „Blíže k zelenému stromu“, borovici černou. Strom bude na jaře zasazen v blízkosti VŠERS a stane se tak prvním – zakládajícím stromem „lesa ESF“.

V novém roce projevilo o odborné praxi studentů zájem hned několik organizací. Studenti budou svou praxi strávit například na Informačním a servisním centru v Českém Krumlově nebo se podílet na přípravách a organizaci celoevropského pochodu Eurorando 2006, který se bude konat v září 2006. Více studentů na jaře a v létě zamíří na Krajský úřad Jihočeského kraje do evropského informačního střediska Europe Direct.

Realizátorem projektu je Vysoká škola evropských a regionálních studií o.p.s. v Českých Budějovicích. Podporuje jej šestnáct partnerů, z toho tři vysoké školy, dva krajské úřady, úřad práce, hospodářské komory a řada dalších významných podniků a institucí. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Lenka Zimmerlová

kontaktní pracovník projektu Blíže k zelenému stromu

Parlament České republiky

SENÁT

Tisková zpráva

Předseda Senátu Přemysl Sobotka je pro rovnoprávné postavení veřejných a soukromých vysokých škol

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka se na pracovním jednání sešel s představiteli soukromých vysokých škol v ČR.

Pracovní schůzky se zúčastnilo 30 rektorů a zástupců všech typů vysokého školství, ve kterém působí soukromý sektor, a kteří jsou sdruženi v Asociaci soukromých vysokých škol.

Z řad rektorů padl názor, že akreditační komise Ministerstva školství přistupuje diskriminačně k soukromým vysokým školám, a že se soukromé školství potýká s nerovnými podmínkami.

Rektoři se shodli v názoru, že by státní příspěvek na studium měl jít za studentem např. formou voucherů.

„Přestože veřejné vysoké školy i soukromé vysoké školy tvoří jednu skupinu nestátních škol, je část skupiny – bývalé státní školy – ekonomicky, rozsahem a přístupem ke škále činností a nastavenou úrovní reprezentace ke společenskému systému – instituce státu, bohužel i velká část politického spektra – velmi výrazně preferována. Rozvojové dokumenty ministerstva se týkají pouze skupiny VVŠ, snaha SVŠ o zpracování dokumentu, který by je začlenil do procesu jako organickou část rozvoje celého systému vysokoškolského vzdělávání, byla odmítnuta,“ konstatoval Alois Houdek z Asociace soukromých vysokých škol.

Představitelé Asociace SVŠ dále uvedli, že v reprezentaci vysokých škol, která je v podstatě tvořena Českou konferencí rektorů, je zastoupení soukromých VŠ rovněž téměř symbolické, možnost prosadit do jednání a závěrů problematiku soukromého školství existuje

jen teoreticky. Ještě výrazně horší stav je v akreditační komisi, kterou z akademické obce vysokých škol tvoří jen zástupci sektoru veřejných vysokých škol, tedy přímí konkurenti na trhu vzdělávání.

Předseda Senátu PČR Přemysl Sobotka potvrdil, že z jeho úhlu pohledu je pro současnou a zejména nadcházející éru rozvoje vysokoškolské soustavy ČR nynější vysokoškolský zákon nevyhovující, neodpovídá realitě ve vyspělém světě ani u nás.

„Podmínky pro všechny typy škol a typy vzdělání musejí být rovnocenné, pokud jednotlivé školy splňují akreditační podmínky, není sebemenší důvod, aby soukromé školy byly oproti veřejným v nevýhodě, řekl účastníkům setkání předseda Senátu. „Rozhodující je kvalita, která se umí prosadit v konkurenčním prostředí. Zasadím se o to, aby se situace soukromých vysokých škol zlepšila, aby se o problémech, které máte, na úrovni legislativců hovořilo, a aby nové zákony byly přijímány v souladu s principy rovného školství,“ dodal předseda Senátu.

Jednání s Asociací soukromých vysokých škol je dalším v řadě pracovních schůzek předsedy Senátu s představiteli odborných a profesních sdružení, při kterých si Přemysl Sobotka mapuje situaci v jednotlivých oborech. Cílem takových setkání je dosáhnout pravidelné výměny informací a pomoci v legislativním procesu a tvorbě nových zákonů a norem.

Petr Kostka

tiskový tajemník

Kancelář Senátu Parlamentu ČR

Pozvánka na mezinárodní konferenci**„T.G. Masaryk a jeho význam pro současnost“,**

kterou dne 8. března 2006 pořádá

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s.
v Českých Budějovicích a Jihočeská pobočka
České společnosti pro politické vědy.

Místo konání: Krajský úřad Jihočeského kraje, U zimního stadionu 1952/ 2, 370 76 České Budějovice (zastávka MHD U Soudu), zasedací místnost zastupitelstva.

Konference je určena především pro odbornou veřejnost a studenty se zájmem o odkaz významné osobnosti našich dějin, pracovníky státní správy a regionální samosprávy, neziskových organizací i představitelů ziskového sektoru.

Program konference:

9:30	registrace účastníků
10:00	slavnostní zahájení konference
10:15 – 12:30	dopolední část konference
12:30 - 14:00	oběd
14:00	odpolední část konference
15:30	vyhodnocení konference, závěrečná diskuse
16:00	ukončení konference

Příhlášky a příspěvky zasílejte, prosím, e-mailem slečně Lence Strakové na adresu: strakova@vsers.cz

Důležité termíny:

pro zaslání přihlášky na konferenci 28.2.2006
pro zaslání příspěvku, který bude zařazen do sborníku konference 8.3.2006

Rozsah příspěvku pro sborník: max. 5 stran, formát A4, řádkování 1,5, velikost písmen 12, neformátovat.

Účastnický poplatek: 500,- Kč, ve kterém jsou zahrnuty náklady na vydání sborníku včetně poštovného. Platte, prosím, bankovním převodem na účet OBERBANK AG 7000012206/8040. Na přihlášku uveďte Vaše IČO.

Členové organizačního výboru:

prof. Dr. Josef Dolista, Th.D., Ph.D., prof. PhDr. Emanuel Pecka, CSc., prof. Dr. Gabriel Švejda, CSc., Dr. Mgr. Lubomír Pána, Ing. Ladislav Skořepa, Ph.D., Dr. Mgr. Milena Berová.

Adresa organizačního výboru:

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s.
Žižkova 6, 370 01 České Budějovice,
tel: 386 116 815, fax: 386 116 824
http://www.vsers.cz, e-mail: skorepa@vsers.cz

Metodická pomůcka k bibliografickým citacím v bakalářských pracích na VŠERS

Hlavní zásady

Obsah, formu a strukturu záznamů upravuje ČSN ISO 690 a 690-2, ze které zásady obsažené v této metodické pomůcce vycházejí. Zásady jsou závazné pro všechny zpracovatele bakalářských prací na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o.p.s., České Budějovice.

1. Při citování je nutno používat metodu průběžných poznámek.
2. Základní citace monografických tištěných publikací (knih) **musí obsahovat**: příjmení a iniciály osobního jména (jmen) autora (autorů), název publikace, překladatel, pořadí vydání, název nakladatelství, rok vydání, rozsah publikace, edice, poznámky, standardní číslo ISBN.
3. Zkrácená citace těchto pramenů **nemusí obsahovat**: překladatele, rozsah publikace, edici, poznámky.
4. Citace článků v tištěných seriálových publikacích (časopisech a pod.) musí obsahovat: příjmení a iniciály jména autora (autorů), (není – li autor uveden, citace začíná názvem článku), název článku, název zdroje (časopisu, almanachu apod.), rok vydání, (event. ročník), číslo svazku, stránky, na kterých je článek publikován, standardní číslo ISSN.
5. Pod čarou, tedy na stránce, kde se nachází citace, bude uveden zkrácený bibliografický odkaz. Jedna poznámka může odkazovat na více pramenů, v tom případě bude ve zkráceném odkaze pod čarou uvedeno více dokumentů.
6. Jestliže je dílo citováno vícekrát, vždy se uvede zkrácená citace, nepoužívá se zkratky „tamtéž“.
7. Na konci práce musí být uveden seznam použité literatury ve formě abecedně seřazených bibliografických záznamů všech dokumentů, které autor v práci použil. Vedle dokumentů, citovaných v práci, zde budou uvedeny i ty, které autor využíval jako informační zdroje nebo jimi byl ve své práci ovlivněn, avšak přímo v textu práce je necitoval. V seznamu však nesmí být uvedena práce, se kterou autor nepracoval.
8. Způsob a typografická forma zápisu údajů v bibliografických záznamech musí odpovídat vzorům, uvedeným v této metodické pomůcce. Uvedené vzory se vztahují na základní druhy dokumentů. Další informace musí autoři čerpat přímo z uvedené ČSN.

Příklady zápisu bibliografických odkazů

Monografie

FISCHER, A: *Základy etiky*, 1. vyd., Praha: Academia, 2002, s. 292. ISBN 80-8054-140-X.

MILER, M., KRATOCHVÍLOVÁ, Z., ŠLEMR, S.: *Sociologie*, 1. vyd., Praha: Univerzita Karlova v Praze, 1999, s. 133-135. ISBN 80-8054-130-2.

Nad počet tří autorů uvádějte pouze prvního nebo typograficky zvýrazněného autora, další spoluautoři vynechte a dopište zkratku „et al.“

DVOŘÁK, J. et al.: *Pedagogika – vybrané kapitoly*, 1. vyd., Praha: Grada, 1999, s. 200.

ISBN 80-8054-143-3.

Sborníky

MARTAN, M., KOLÁŘ, J.: Proměny politické kultury v zemích EU. In *Česká politická kultura. Sborník příspěvků a abstraktů z mezinárodní konference*. České Budějovice: VŠERS, 2005, s. 49-53. ISBN 80-86708-09-8.

Články v časopisech

PÁNA, L. et al.: Z historie krajského zřízení na území Jihočeského kraje. *Věc veřejná*, České Budějovice: VŠERS, 2005. roč. III, č. 4, s. 5. ISSN 1214-2719.

Legislativní dokumenty (zákony a vyhlášky)

Zákon č. 312/2002 Sb. z 13. června 2002 o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů.

Vyhláška č. 512/2002 Ministerstva vnitra České republiky o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků.

Elektronické zdroje

Odkaz na www str:

Národní rozvojový program mobility pro všechny. [online], [cit. 2005-02-21]. Dostupné z:

<http://www.nrzp.cz/doc/NRPM.doc>.

Článek v elektronickém seriálu:

Pomahač, R.: Etika ve veřejné službě pro nové tisíciletí – recenze. *Veřejná správa* [online]. 19/2003 [cit. 2003-05-07]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/casopisy/s/2003/0019/recenze.html>.

Odkazy na citace v textu

V textu odkazujte uvedením příjmení autora a rokem vydání; u více než tří autorů použijte zkratku „et al.“. Například: (Hrdlička et al., 1981, s. 25), (Filip a Čerovský, 1993, s. 152), (Zámečník, 2001, s. 125).

V případě, že autor napsal v daném roce více prací, za rokem vydání pro odlišení uvádějte malá písmena abecedy (a-z). Například: (Janoušek et al., 2001a, s. 312), (Janoušek et al., 2001b, s. 105). V soupisu citací budou vypadat záznamy následovně:

JANOUSEK, V. et al.: *Historické souvislosti třicetileté války*, 1. vyd., Praha: Horizont, 2001a, s. 312.

JANOUSEK, V. et al.: *Chronologie třicetileté války*, 1. vyd., Praha: Horizont, 2001b, s. 105.

Závěrečné poznámky

Zde uvádíme několik poznámek k případným nejasnostem, které by mohly vyplynout z uvedených příkladů.

Knihopisné údaje

Uvádějí se knihopisné údaje (autor, název, rok vydání, nakladatel atp.), které jsou uvedeny v tiráži publikace, nikoliv údaje, uvedené na její obálce. Údaje se zapisují tak, jak jsou v dokumentu uvedeny, případné věcné nebo stylistické chyby neopravujeme. Naopak přípustné je doplnit chybějící údaje (např. rok vydání, jméno autora), pokud je umíme přesně a nezpochybnitelně určit. Takovýto námi doplněný údaj uvedeme v hranaté závorce [ ].

Podnázev díla

Pro snadnější identifikaci díla je vhodné uvést jeho podnázev, jestliže je uveden na titulním listě nebo v tiráži. Podnázev se uvádí za název díla, zapisuje se malými písmeny, od názvu se odděluje mezerou, dvojtečkou, mezerou.

Standardní číslo ISBN (knihy) nebo ISSN (noviny, časopisy apod.)

Zápis mezinárodního standardního čísla zajišťuje jednoznačnou identifikaci díla, dokumentu. Časopisy jsou označeny ISSN a číslem, knihy identifikátorem ISBN a číslem. Vzhledem k tomu, že přidělování standardních čísel začalo u nás kolem roku 1990, starší dokumenty toto číslo nemají, čísla uvedená v jejich tirážích nemají identifikační charakter.

Metodická pomůcka ke zpracování závěrečných bakalářských prací VŠERS 2006

Rozsah bakalářské práce je 30 - 40 stran. V opatření rektora VŠERS bude uveden také způsob zadávání diplomové nebo bakalářské práce, průběh zpracování a termíny odevzdání diplomových a bakalářských prací.

STRUKTURA PRÁCE:

1. Přední strana desek (nezapočítává se do číslování stran)
2. Titulní strana (strana 1 - započítává se do číslování stran, ale číslo strany se neuvádí)
3. Prohlášení o samostatném zpracování práce (strana 2 - započítává se do číslování stran, ale číslo strany se neuvádí)
4. Poděkování (strana 3 - započítává se do číslování stran, ale číslo strany se neuvádí)
5. Obsah (strana 4 - zde se začíná uvádět číslování)
6. Úvod
7. Vlastní text práce
8. Závěr
9. Seznam odkazů a poznámek
10. Resumé (nepovinné)
11. Seznam literatury
12. Seznam zkratk
13. Seznam příloh (pokud práce obsahuje přílohy)
14. Přílohy
15. Abstrakt (je povinný pro bakalářské práce i v anglickém jazyce)

1. Přední strana desek

Bakalářská práce se odevzdává na studijní oddělení ve 3 identických výtiscích, svázaná do tvrdých desek, a jednou ve formě elektronické. Po obhajobě student(ka) obdrží zpět 1 výtisk s potvrzením, že závěrečná práce byla obhájena. Tvrdé desky doporučujeme v barvě černé nebo tmavě modré. Na vnější straně přední desky musí být označení „**Bakalářská práce**“, vlevo dole **rok odevzdání práce** a vpravo dole **jméno studenta** (viz příloha I).

2. Titulní strana

Na titulní straně bude v horní části uvedeno: 1. řádek: **Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., České Budějovice**. 2. a další řádky: označení „Bakalářská práce“; název bakalářské práce; jméno a příjmení autora; studijní obor; forma studia (prezenční, kombinovaná); jméno vedoucího práce; rok odevzdání (viz příloha II).

3. Prohlášení o samostatném zpracování práce

Text prohlášení se píše na samostatný list, umísťuje se v dolní části stránky (viz příloha III).

Příklady textu prohlášení o samostatném zpracování práce:

Prohlašuji, že bakalářskou práci jsem zpracoval/a samostatně a veškerou literaturu, kterou jsem použil/a, jsem uvedl/a v závěru práce.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval/a samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

4. Poděkování

Text poděkování se píše na samostatný list, umísťuje se v dolní části stránky (viz příloha IV). Autor může poděkovat vedoucímu práce, případně dalším konzultantům. Osoby jsou uváděny celým jménem včetně titulů.

Příklad textu poděkování vedoucímu práce:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. PhDr. ... CSc. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

5. Obsah

Vlastní text je členěn a jednotlivé části jsou číslovány podle zásad desetinného třídění. Číslování zároveň vyjadřuje hloubku členění a je vhodné, aby dosahovalo maximálně 4 stupňů a v každém z nich bylo maximálně 9 oddílů. Části textu se označují údaji složenými z arabských číslic, které se člení tečkami, uvnitř údaje se za tečkou mezera nedělá. Na konci číselného výrazu se tečka nepíše, mezi číslem a textem se dělají dvě mezery. Slovní text se v obsahu píše od jednotné levé svislice se zřetelem k nejdelšímu číselnému označení. Nadpis lze zvýraznit různým způsobem: verzálkami, podtržením (podtrhává se text, nikoli číselné označení), tučným tiskem. Nadpisy na stejné úrovni se zvýrazňují stejně.

Příklad zapsání obsahu:

OBSAH	
ÚVOD	7
1 ETIKA	9
1.1 Vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě	15
1.1.2 Základní typy komunikace	19
1.1.3 Práva a povinnosti veřejných zaměstnanců, atd	22
ZÁVĚR	75
Seznam literatury	76
Seznam zkratk	77
Seznam příloh	78
Přílohy	79

6. Úvod

Úvod bakalářské práce má za úkol seznámit čtenáře se vznikem a strukturou textu. Začíná se zdůvodněním volby tématu práce. Dále má být uvedena stručná charakteristika zkoumaného problému, má být formulován cíl a metody práce. V úvodu by měla být rovněž stručně charakterizována základní literatura. Úvod by měl obsahovat také informaci o struktuře práce. Dále by v úvodu měly být uvedeny informace, které čtenář potřebuje vědět předem. Délka úvodu bývá zhruba 2 - 3 stránky.

7. Vlastní text práce

Text píšeme na formát A4 řádkováním 1,5 řádku. Velikost písma je 12. Mezi odstavci se řádkuje dvakrát. V textu nepodtrháváme, závažná místa či pasáže zdůrazňujeme změnou tvaru písma (stojeté, položené), jeho velikosti a tučnosti. Dodržujeme zásadu, že v textu nemají být víc než dva různé druhy (typy) písma. Nový odstavec začínáme zpravidla pěti úhozy zleva. Stránky mohou být číslovány v záhlaví nebo zápatí na horizontálním středu. První stránka a stránky s prohlášením a poděkováním se nečíslují, stejně jako stránky prázdné (protilehlé, tzv. vakáty).

Okraje stránek pro bakalářské práce jsou určeny takto:

- levý okraj: 40 mm
- pravý okraj: 20 mm
- horní okraj: 25 mm
- dolní okraj: 15 mm

Bibliografické citace uvádíme v textu v souladu s normou ČSN ISO 690.

Citace v textu uvádíme v uvozovkách v přesném znění. **Odkazy** můžeme vypsat v dolní části každé stránky jako poznámky pod čarou, nebo až na konci práce. Čísujeme je průběžně od prvního do posledního (ne na každé stránce zvlášť). Při odkazu či citaci uvedeme k textu číslo odkazu (citace) jako horní index a tomu bude odpovídat číslo odkazu (citace) na konci stránky nebo na konci práce. Podrobné informace pro práci s bibliografickými

(Pokračování na straně 8)

Metodická pomůcka (Pokračování ze strany 7)

citacemi a odkazy v textu jsou uvedeny v „Metodické pomůcce k bibliografickým citacím a odkazům v textu“.

Úprava konců řádků

Při psaní na počítači má autor vyloučit možnost zalomení řádku na nevhodném místě pomocí tzv. nezalomitelné (pevné) mezery. Při editování se doporučuje tuto mezeru vkládat preventivně všude tam, kde by mohlo dojít k typografické chybě.

Na konci řádku je nutno se vyvarovat:

- jednohláskové předložky (k, o, s, u, v, z),
- jednohláskové spojky (a, i).

Vzhledem k možnostem počítačové sazby je uznatelné, jestliže tento znak stojí ojedinele, nikoliv tedy ve více řádcích pod sebou.

Konec řádku nesmí oddělit:

- číselné údaje v datu (1._1._2006),
- několikamístné číselné údaje, které jsou opticky rozdělené po tisících (např. 3_250_000),
- titul od iniciály jména a příjmení (např. Ing._J._Novák),
- názvy institucí tak, aby jejich ekonomické zařazení stálo samostatně na nové řádce (např. Vysoká škola evropských a regionálních studií o.p.s.),
- značky dokumentů a jejich lokace,
- webové adresy.

8. Závěr

V závěru práce můžeme rekapitulovat výsledky práce, získané na základě vlastního bádání a výzkumu, porovnávat je se stanovenými hypotézami a cíli výzkumu. Závěr má mít zobecňující charakter, může poukázat na využití získaných poznatků a rovněž může naznačit otevřenost dané problematiky a potřebu dalšího bádání v daném oboru.

9. Seznam odkazů

Seznam odkazů uvádíme pouze v tom případě, že odkazy nebyly uváděny jako poznámky pod čarou průběžně v textu.

10. Resumé (shrnutí)

Resumé je nepovinné. Resumé píšeme nejprve česky. Dále připojujeme resumé v cizím jazyce, nejčastěji v angličtině (Summary) nebo němčině (Zusammenfassung). Ve shrnutí se stručně převypráví obsah práce, popíše se cíl práce a metody zpracování, výsledky práce a jejich použitelnost či přínos pro praxi. Může se uvést také autorovo pojetí tématu a jeho postoje, záměry. Resumé má být v rozsahu 1 stránky.

11. Seznam literatury

Seznam literatury neboli soupis použité literatury musí být uveden v každé diplomové práci. Uvádí se v něm pouze skutečně použitá literatura významná pro zpracování práce. Při psaní bibliografických citací se řídíme normou ČSN ISO 690 Bibliografické citace (viz Metodická pomůcka k bibliografickým citacím v bakalářských pracích na VŠERS).

Seznam literatury se uspořádává abecedně podle počátečních písmen příjmení autorů.

Literaturu je možno rozčlenit podle druhů jednotlivých dokumentů na: monografie, časopisecké statě, elektronické dokumenty atd.

12. Seznam zkratk

Seznam zkratek se zařazuje tehdy, jsou-li v práci používány.

13. Seznam příloh

14. Přílohy

Přílohy vkládáme na konec práce a v textu odkazujeme např. na přílohu I. Přílohy číslováme za sebou římskými číslicemi od první do poslední. Do příloh zařazujeme takový materiál, který je důležitý pro pochopení celé práce, jehož uvedení v textu by však čtenáře rušilo. Jedná se o pomocné tabulky,

grafy, obrázky, texty použitých dotazníků, fotografický materiál, fotokopie archiválií apod. Přílohy musí být okomentovány. Různé **tabulky, grafy a obrázky** můžeme vkládat i přímo za konkrétní text. Je-li tabulek, grafů, obrázků v textu více, číslováme je průběžně, např. Obr. 1, Tabulka 4, Graf 2.

15. Abstrakt

Abstrakt je povinný pro bakalářské práce. Uvádí se v **českém a anglickém jazyce**. Píše se vždy na samostatnou stránku. Abstrakt (zhruba 10 řádků) je stručná a výstižná charakteristika obsahu práce. Před abstrakt se v českém jazyce napíše bibliografické údaje závěrečné práce, klíčová slova práce (viz příloha V). V anglickém jazyce bude uveden: anglický název práce, klíčová slova práce, abstrakt (viz příloha VI).

LITERATURA (k metodice psaní BP):

- 1) FILKA, J. *Metodika tvorby diplomové práce*. Brno: Knihař, 2002. ISBN 80-86292-05-3.
- 2) SPOUSTA, V. et al. *Vádemécum autora odborné a vědecké práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2000. ISBN 80-210-2387-2.
- 3) *Norma ČSN ISO 690 Bibliografické citace*. Praha: ČNI, 1996.
- 4) *Norma ČSN ISO 690-2 Bibliografické citace : Elektronické dokumenty*. Praha: ČNI, 2000.
- 5) *Norma ČSN 01 69 10 Úprava písemností zpracovaných textovými editory nebo psaných strojem*. Praha: ČNI, 2002.

Příloha I - Vzor přední strany desek bakalářské práce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2006

Jan Novák

Příloha II - Vzor titulní strany diplomové práce

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s.
České Budějovice

Bakalářská práce

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vedoucí práce:

Autor práce:

Studijní obor:

Ročník: 2006

Příloha III - Vzor strany 2

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval/a samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

vlastnoruční podpis autora bakalářské práce

Příloha IV - Vzor strany 3

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. dr. Karlu Novákovi, CSc. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Příloha V – Vzor abstraktu v českém jazyce

ABSTRAKT

Skořepa, Vladimír: *Řízení a manažerské dovednosti*. České Budějovice 2006. Bakalářská práce. Vysoká škola evropských a regionálních studií o. p. s. Vedoucí práce Jiří Dušek.

Klíčové pojmy: manažerské dovednosti, regionální manažment....

Práce se zabývá .....

Praktická část obsahuje charakteristiku a srovnání .....

Příloha VI – Vzor abstraktu v anglickém jazyce

Abstract

(anglicky: autor a název práce).....

Key words: .....

(anglicky : práce se zabývá.....)

Z HISTORIE KRAJSKÉHO ZŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ JIHOČESKÉHO KRAJE (7. závěrečná část)

V prvních šesti částech jsme se zabývali historickým vývojem Krajské správy v Čechách od vlády Přemysla Otakara II. do roku 2000. V dnešní části se budeme zabývat současností, tj. tím, jak je kraj spravován dnes.

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků a o změně ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb. Ústava ČR stanovuje, že se území České republiky člení na 14 krajů, vč. hlavního města Prahy. Důležitý zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení) nabyl účinnosti dnem voleb do zastupitelstev krajů v r. 2000. Kraj má vlastní majetek a hospodaří s ním samostatně za podmínek stanovených zákonem.

Jihočeský kraj spravuje zastupitelstvo kraje volené jednou za čtyři roky. Poslední volby se uskutečnily v roce 2004. Počet členů zastupitelstva jihočeského kraje je 55 (OSD 27, KSČM 12, ČSSD 7, KDU-ČSL 6, SNK 3). Zastupitelé kraje volí ze svého středu hejtmana (Jan Zahradník-ODS). Ze svých členů zvolilo krajské zastupitelstvo jedenáctičlennou radu kraje. Tvoří ji hejtman, zástupci hejtmana (Robin Schinko-ODS, Vladimír Pavelka-KDU-ČSL) a členové rady (František Dědič, Marie Hrdinová, Karel Matoušek, Lumír Mraček, Jiří Netík, Pavel Pavel, Luboš Průša, František Štangl). Rada kraje je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti a za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu kraje. Ve věcech přenesené působnosti může rozhodovat jen tehdy, stanoví-li to zákon.

Do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu kraje a jeho občanů, pokud nejde o přenesenou působnost kraje. Kraj pečuje o komplexní územní rozvoj, o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, o uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeb informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Mezi významné kompetence kraje patří zákonodárná iniciativa. Kraj může předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Kraj může vydávat obecně závazné vyhlášky kraje, zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje. Obecně závazná vyhláška kraje a nařízení kraje nabývá platnosti dnem vyhlášení ve věstníku právních předpisů kraje. Schvaluje krajský rozpočet a závěrečný účet kraje.

Kraj se podílí na řešení krizových situací a hejtman je v čele bezpečnostní rady kraje. Jihočeský kraj má svůj znak a prapor.

Kraje mají možnost se sdružovat k obhajobě svých zájmů. Formou sdružení právnických osob – jednotlivých krajů České republiky vznikla Asociace krajů České republiky. Kraj také může spolupracovat a uzavírat smlouvy o vzájemné spolupráci s územními samosprávnými celky jiných států a být členem jejich mezinárodních sdružení.

Plnění úkolů v samostatné působnosti uložených zastupitelstvem nebo radou kraje a výkon přenesené působnosti (s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu) zajišťuje krajský úřad, v jehož čele je ředitel Jan Stráský.

Tak zvaná „přenesená působnost“ je krajem vykonávána (na jeho území) státní správa ve věcech, které stanoví zákon. Na výkon přenesené působnosti dostává Jihočeský kraj ze státního rozpočtu příspěvek, jehož výši stanoví ministerstvo financí po projednání s ministerstvem vnitra. Rada kraje vydává ve věcech přenesené působnosti právní předpisy, které se nazývají nařízení kraje. Přitom se řídí zákony a jinými právními předpisy.

Do povinností přenesené působnosti patří například některé úkoly v oblasti správy pozemních komunikací druhé a třetí třídy; vodního hospodářství; myslivosti; sociálních věcí; státní památkové péče; ochrany zemědělského půdního fondu; posuzování vlivů na životní prostředí; kontroly a dozoru při ochraně ovzduší a další. V důležité oblasti regionálního roz-

voje spadají do přenesené působnosti úkoly a zabezpečení potřeb spojených s koordinací hospodářské a sociální soudržnosti.

Krajský úřad (vedle ministerstva vnitra) dozírá v přenesené působnosti na výkon samostatné a přenesené působnosti obcí.

Podrobnosti o úpravě krajského zřízení, jeho realizaci a aktuální informace jsou velmi pěkně a přehledně zpracovány na webových stránkách Jihočeského kraje (www.kraj-jihocesky.cz).

Děkujeme našim pozorným čtenářům za jejich náměty a připomínky, které zcela určitě využijeme ve

své další práci. V letošním „volebním roce“ proběhnou volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Senátu Parlamentu ČR a obcí. Pokud budou mít laskaví čtenáři zájem, začneme v druhém pololetí letošního roku zveřejňovat seriál odborných článků „Parlamentní strany ve volbách v Jihočeském kraji“. Vedle aktuálních výsledků voleb v roce 2006 provedeme komparaci výsledků jednotlivých parlamentních politických stran.

Ing. Iva Brabcová,

odb. asistentka ZSFJU

Dr. et. Mgr. Lubomír Pána,

odb. asistent VŠERS, pana@vsers.cz

ZASEDÁNÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU

Na svém prvním zasedání v novém školním roce se sešel v listopadu 05 Akademický senát VŠERS. Přítomno bylo 6 členů a 3 přizvaní hosté. Při kontrole zápisu z minulého jednání připomenul předseda AS, že hodnocení vyučujících a školy studenty, které se v letním semestru nekonalo, musí probíhat pravidelně v každém semestru, v posledním týdnu před zkouškami. Ve věci nedostatku studijní kázně některých studentů byli členové senátu seznámeni s opatřením rektora k nápravě. Evergreenem zůstává tvrdošíjná /prý/ poruchovost automatu na nápoje a jiné pochutiny. Předseda pak informoval o slavnostním a důstojném průběhu letošní imatrikulace studentů I.ročníku za přítomnosti poslance Evropského parlamentu pana Jiřího Zieleniece, dále o jmenování nových prorektorů, nového vedení studijního oddělení a o zahájení nového studijního oboru VŠERS – Bezpečnostněsprávní činnost ve veřejné správě. Na naší škole tak letos studuje celkem 409 studentů.

Hlavními body programu bylo projednání dvou závažných dokumentů. Návrh změn Studijního a zkušebního řádu souvisí se zavedením kreditního studia. Protože tento dokument by měl být dlouhodobě relativně stabilní, bylo po obsáhlé debatě doporučeno několik upřesnění a AS dokument schválil. Dále byl k projednání AS doporučen Dlouhodobý záměr VŠERS s výhledem na dalších 10let, který bude každý rok upřesněn. Přítomný kvestor Dr. Pána konstatoval, že uskutečňování plánovaných zahraničních pobyť se zatím daří pouze částečně. Informoval také o výhledech na zavedení dvou nových bakalářských programů a programu magisterského. Po delší diskusi a doporučení k přepracování některých částí byl i Dlouhodobý záměr VŠERS schválen Akademickým senátem.

V třetím roce existence VŠERS bude uspořádán první reprezentační ples školy. Promyšlený projekt předložil prorektor pro vnější vztahy RNDr. V. Kostka. Současně byl jmenován přípravný výbor ze studentů. Ples by měl být 28.ledna v KD Metropol.

Protože dosavadní člen AS J. Kubík odešel studovat na jinou školu, byla na jeho místo jmenována paní Jana Mesarčová.

Příští zasedání je plánováno na duben 2006.

Vyzýváme všechny členy Akademické obce, aby se obraceli na AS se svými názory a připomínkami.

doc. PhDr. Dušan Brandtner
předseda AS VŠERS

Ze života VŠERS

VŠERS navštívila a našeho plesu se zúčastnila velvyslankyně Jihoafrické republiky, paní Nomsu Qhamkile Dube. Velvyslankyni přijal také hejtman Jihočeského kraje Jan Zahradník a primátor Českých Budějovic Miroslav Tetter. V rozhovoru s rektorem VŠERS prof. Dolistou (viz foto) byla oceněna spolupráce naší školy s Jihoafrickou republikou při studiu drogových závislostí a dalších souvisejících problematik.

- Benefiční ples Vysoké školy evropských a regionálních studií se konal 28. ledna v DK Metropol. Byl pořádán ve spolupráci s Jihočeskou společností přátel hudby. A proč benefiční? Protože výtěžek z tohoto plesu i z dalších společných aktivit bude sloužit k podpoře vybudování Koncertního a kongresového centra A. Dvořáka v Českých Budějovicích. Tyto cíle podpořila i pěvkyně Eva Urbanová, která na plesu vystoupila.
- 27. ledna proběhl na VŠERS Den otevřených dveří. Návštěvníci, zájemci o studium i jejich rodiče, se tak měli možnost seznámit se studijními programy školy, a to s programem Mezinárodní teritoriální studia, obor regionální studia, i s programem Bezpečnostněprávní činnost, obor Bezpečnostněprávní činnost ve veřejné správě. Vedle toho si téměř stovka návštěvníků prohlédla vybavení a studijní zázemí školy.
- Dne 2. března pořádá Centrum celoživotního vzdělávání VŠERS seminář Co musíte vědět a znát k vol-

bám. Seminář je určen odborným pracovníkům samospráv, především pracovníkům správních odborů. Vzhledem ke skutečnosti, že se řada těchto pracovníků bude na organizaci a průběhu voleb v letošním volebním roce přímo podílet, představuje tento seminář významnou pomoc souborem přesných a ucelených informací.

- Dne 9. března, 2006 ve 13,00 hodin se ve velkém sále VŠERS uskutečnila beseda s ministrem kultury Vítězslavem Jandákem, na téma Veřejná správa, církevní problematika, památková péče v ČR.

- Na přelom března a dubna připravuje VŠERS besedu s čelními představiteli všech politických stran. Na téma problematik veřejné správy a názorů na zkvalitnění její funkce přednese každý ze zúčastněných politiků vstupní referát, od těchto referátů se odvine následná diskuse. Přizváni jsou: Tom Zajíček (ODS), Miroslav Kalousek (KDU-ČSL), Vojtěch Filip (KSČM), Jaroslav Michal (US-DEU).

Ediční oddělení připravuje:

CHARLES WIGHT MILLS (1916-1962)

enfant terrible americké sociologie

Studia VII, prof. Emanuel Pecka

Zajímavé pojednání o myšlenkových postupech a sociologických teoriích předního amerického sociologa. Představuje Millse jako sice do jisté míry kontroverzního vědce, majícího četné odpůrce, ale i nadšené následovníky. Jeho kontroverznost spočívá ovšem v nekonformním pohledu na americkou společnost i současný svět dravého kapitalismu.

ZÁKLADY OBČANSKÉHO A OBCHODNÍHO PRÁVA

učebnice, JUDr. Petr Bohuslav

Učebnice ozřejmuje východiska soukromého a obchodního práva v našem právním systému, vysvětluje občanskoprávní vztahy a odpovědnosti, pomáhá řešit vztahy obchodních případů, smluv a dalších právních aktů.

ETIKA ZAMĚSTNANCE VEŘEJNÉ SPRÁVY

učebnice, prof. Josef Dolista

Významným edičním počinem je publikace, rozebírající ve značné šíři a v souvislostech práce ve veřejné správě otázky etiky, morálky, chování pracovníků veřejné správy. Publikace se zabývá jak teoretickými postuláty pojmu etika, tak zejména praktickým uplatňováním etických norem a zásad. Rozebírá význam a rozsah použití etických kodexů, zabývá se nejožehavějšími problémy etiky v praxi veřejné správy.

SPRÁVNÍ PRÁVO II – učebnice, doc. Jan Hejda

Druhý díl vysokoškolské učebnice dále rozvíjí problematiku správního práva, správních úkonů a postupů. Je významnou pomůckou jak pro studenty VŠERS a dalších vysokých škol, majících tuto problematiku ve svém programu, tak i pro pracovníky veřejné správy.

NUTRACEUTIKA – Studia VI

Publikace doc. Petra a Mgr. Kalové podává přehled o vývoji fermentačních technologií a jejich významu pro výživu. Zdůrazňuje zejména význam těchto technologií pro obsah probiotik, prebiotik a synbiotik ve stravě. Zajímavě akcentuje nutraceutický význam fermentovaných masných výrobků. Publikace staví své závěry na rozsáhlé výzkumné činnosti.

HOLISMUS A EVOLUCE

Studia VIII, doc. Petr Petr, prof. Josef Dolista

Holismus je filosofický směr, chápající všechny vlastnosti světa v jednom celku, stále se rozvíjícím, se vzájemně souvisejícími jeho součástmi. Je to tedy učení o sjednocování, smírování protikladů, jako protiváha dualistického pojetí světa. O jednotlivých filosofických východiscích tohoto směru podává publikace ucelený přehled.

GENIUS LOCI ČESKÉHO JIHOZÁPADU

Studia IX; sborník z konference

Sborník zachycuje významné příspěvky, pronesené na stejnojmenné konferenci, zabývající se duchovním životem, tradicemi a kulturou tohoto regionu. Zahrnuje široké spektrum problematik od jazykových, kulturologických, přes otázky migrace v historických etapách vývoje regionu, až po zachycení významných děl prozaických, spjatých s regionem. Význam konference i jednotlivých zde prezentovaných myšlenek vystupuje do popředí zvláště v souvislostech integrace do evropského prostoru.

TGM – DÍLO A ODKAZ PRO NAŠI DOBU

Studia X, sborník z konference

VĚC VEŘEJNÁ č.1

zpravodaj VŠERS

VOŇAVÝ PŘÍSTAV – Xiang Gang (druhá část)

Absenci možnosti provozovat automobil řeší v HK dokonale koordinovaná a propracovaná síť městské hromadné dopravy.

Zajišťuje ji **MTR** – metro, **KCR** – místní vlaky, **LRT** – rychlovlak, **octobusy**, **minibusy**, **city busy**, **maxicaby**, **dvoupatrové tramvaje**, **taxiky**, **eskalátory**, **rikše** a **elektromobil** – **golfs car**, které jsou k pronájmu především na ostrově Lantau.

Všechny dopravní prostředky jsou rychlé, pohodlné, čisté a bezpečné. Cena se odvíjí od vzdálenosti. Cestovné platíte proti jednorázovému lístku z automatu, podobně jako u nás, ale to spíše využívají turisté. Obyvatelé HK mají speciální magnetické karty. Turnikety vše ostatní spočítají za ně. Jen je potřeba mít kartu krytou patřičnou sumou HKD – cena nové karty je od 50,- HKD až 1 000,- HKD.

Kuriozní dvoupatrové tramvaje jezdí od r. 1904 v severní části HK a v centrální byznys části. Do nich nastupujete zadními dveřmi a vystupujete pouze předními, kde současně zaplatíte pouhých 2,- HKD, ať jedete jednu nebo pět zastávek.

Óh, zapomněla jsem – **jezdí se vlevo, jako v Británii!**

Spojení mezi obydlenými ostrovy zabezpečují lodě, samozřejmě. Jsou rychlé, prostranné, uvnitř jako v letadle. A plují vždy na čas. Provozovatelé nezapomínají ani na domácí zvířata a mazlíčky. Tito pasažéři mají vyhrazené místo označené cedulí: **PET ZONE**. (Mimochoodem, na domácí zvířata

se v HK myslí všude – na veřejných prostranstvích mají svá vyhraněná místa, své odpadkové koše, ...).

Provoz přes **Victoria Harbour**, úžinu mezi ostrovem Hong Kong a kontinentální částí HK je v provozu od r. 1898. Jezdí zde starobylá kyvadlová loď **STAR FERRY** se dvěma palubami nad sebou. Cena lístku na každou z palub je jiná. Plavba trvá 7 minut. Vylodí cestující, v zápětí jiné nalodí a pluje zpět. Nemusí se otáčet. Je vybavena lodními šrouby na obou stranách. Majestátu Star Ferry často dělají společnost malé rybářské loďky.

Za silných bouří a při velkých vlnách na moři zůstanou lodě ve svých přístavech. Náhradou je trať metra pod mořem.

HK se pyšní další jedinečností. Jde o **pozemní lanovku TRAM PEAK**, podobnou té naší jezdící na Petřín. Ta hongkongská jezdí od roku 1888 bez nehody a odpočívala jen za II. světové války a v 60. letech minulého století, kdy jí prováděli kompletní opravu. Vyjíždí z nadmořské výšky 28 m n.m., končí v 396 m n.m. v sedle **Victoria peak** (552 m n.m.). Její délka je 1 365 m a stoupání mezi mrakodrapy je 27 stupňů. Tajil se mi dech při pomýšlení, že se sedadlo se mnou při stoupání utrhne. Sousedé spolujezdci až vískali, když se souprava klidně v tom nejstrmějším místě zastavila.

Odměnou za trošku napětí při výjezdu byl výhled na město. Nám

se povedlo vyjet na peak v půl šesté večer před západem slunce (jsme v rovníkové oblasti!, den je stejně dlouhý jako noc, to je pro Evropany naší zeměpisné délky nezvyklé) a viděly jsme panoráma města za bílého dne. Po půlhodině už město halila světla a neony do nočních šatů. Všechnu tu neuvěřitelně magickou a současně kýčovitou podívanou umocňovala laserová show spouštěná z dvaceti mrakodrapů.

KH je město velmi bohaté na nádherné scenérie, na banky a národní společnosti, na instituce, na obchody, na obchůdky, na dílničky, na hospody, na hluk a stavenišť, na kontejnery v nedozírném terminálu, na nepřeberné komodity zboží. **Především však na lidskou energii.**

HK je bez přírodních zdrojů, vše se dováží. Je závislé na meziná-

zíraví, výteční smlouvači. Úsměv ve tváři je mámením a klamem, není vyjádřením radosti duše. Na vše vám kývnou, ale udělají po svém.

Hong Kong je od 1. července 1997 speciální administrativní oblastí lidové republiky Číny. Politika „**Jedna země, dva systémy**“ umožňuje do r. 2047 užívat HK značného stupně autonomie, používat svou měnu, zvyky, právní systém a vysokou míru samosprávy ve všech záležitostech, kromě zahraničních záležitostí a obrany.

Ještě před změnou suverenity HK měl velice čestný správní systém a prohršky proti poctivosti a případnou korupci si dovedl uhlídat. Vládl zde respekt k zákonům, jejich dodržování bylo samozřejmostí a nedodržování mělo jasné důsledky. Soudci na všech úrovních dosahovali vysokého stupně nezávislosti. Byli neovlivnitelní. Do

„vypůjčené místo žijící na vypůjčený čas“ pokračování...

rodním obchodu. Kdo se chce naučit logistice, doporučuji navštívit přístavní terminál. Kontejnery plné zboží jsou všude. Každý najde svůj cíl, systém je dokonalý.

HK je místem na světě, kde pulzuje horečnatá výdělečná činnost. Ta je hlavním a zdaleka nejrespektovanějším smyslem života zdejších lidí. Odměnou za tuto pili, živnou konfuciánskou etikou práce, je hmotný a finanční úspěch. **V HK vládnou peníze a byznys.** Lidé se honí za majetkem, jsou vnitřně napjatí, frustrovaní, nafoukaní, pře-

ekonomiky nezasahoval stát, nebo jen minimálně. Na to, že HK byla kolonie, tak byla zde dodržována občanská práva v těch nejvyšších mezinárodních měřících.

Až do r. 1990 zde neexistoval běžný politický život. Nebyli zde lidové ani političtí vůdci, neexistoval zde boj politických stran s jejich programy. Politická moc byla v rukou autonomní britské byrokracie. Vláda byla vždy jmenována. Státní úředníci přežívali na svých postech až do penze.

(Pokračování na straně 12)

Přijímací řízení na VŠERS:

VŠERS vyhlašuje přijímací řízení ke studiu v těchto oborech:

1. Studijní program: Mezinárodní teritoriální studia,
obor: Regionální studia

2. Studijní program: Bezpečnostně právní činnost,
obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Termín podání přihlášek na vysokou školu: do 20.3.2006

Přijímací řízení na vysokou školu proběhne v termínu: 21.6. - 24.6.2006

Státní závěrečné zkoušky na vysoké škole se konají 16.6. a 17.6. 2006

Slavnostní promoce: 24. června 2006 v 11,00 hodin na VŠERS

Voňavý přístav (Pokračování ze strany 11)

V devadesátých letech se vyvíjí diskuse o vypršení nájemní smlouvy britů na území HK a nejen představitelé ČLR, Velké Británie, nýbrž převážně obyvatelé, obchodníci a investoři v HK si kladou otázku, co bude dál.

V září 1991 došlo v dějinách Hong Kongu k vůbec **prvním svobodným volbám**: 1,9 milionů

registrovaných oprávněných voličů mohlo přímou volbou volit necelou třetinu členů **zákonodárního sboru Legco** – 18 zástupců tvoří 16 antikomunistů a 2 byli nezávislí. Nejvíce hlasů tehdy získal Martin Lee Chu-ming, liberál usilující o demokratizaci Hongkongu. Další třetina byla jmenována profesními korporacemi, např. advokátů, léka-

řů, bankéřů. Poslední třetina byla jmenována guvernérem.

Historicky poslední **guvernéř Chris Patten** (1992 – 1997) byl jmenován jako politická osobnost, nikoliv jako diplomat nebo vysoký úředník ministerstva zahraničí, jak tomu bylo v minulosti. Za jeho zvolením figurovali briství premiéři Thatcherová i Major. Nástin jeho politiky zahrnoval plno demokratických reforem. Představitelé ČLR se bouřili, protože Patten usiloval o zvýšení počtu přímo i nepřímě volených zástupců zákonodárního sboru Legco a žádal rozšíření volebního práva snížením věkové hranice na 18 let. Uvedení nového zákona v březnu 1993 spustilo nervozní atmosféru u čínského vedení. Ta se obávala „prodloužení koloniální vlády“ nad HK.

V roce 1995 byly nové volby do Legco. Byly podle nových pravidel. Čína reagovala jmenováním přípravného výboru 150 osobností, které dostali za úkol jmenovat budoucí vládu. Zvláštní administrativní oblasti Hong Kong, jakož i vyřešit záležitosti politického a správního charakteru. Peking jmenoval 400 členný volební výbor, který se měl zabývat prozatímní legislativou.

Jako turista jsem změnu politiky samozřejmě nepocítovala. Byť je HK dnes včleněn do ČLR, jeho

duše je svobodná a optimistická. Tuto svobodu jsem si velmi silně uvědomila, když jsem přecházela hranici Hong Kongu s komunistickou Čínou (podařilo se mi získat vízum). Svíral se mi podivně žaludek, jako za starých časů, kdy se cestovalo do Jugoslávie. Závanu dusné atmosféry, podezřelých pohledů šedých uniformovaných celníků a špinavé zašlé výstavby prosáklé občanskými nesvobodami jsem se ještě dlouho nemohla zbavit.

Když jsem z Hong Kongu odlétala, mraky se rozestoupily. Bylo tomu docela jinak, než 1. 7. 1997, kdy Čína přebírala moc nad jihočínskou metropolí. Tehdy bylo zataženo, plakalo i nebe. Ohraničená životnost města Hong Kong – od 26. 1. 1841 do 30. 6. 1997 – skončila. Princ Charles a poslední guvernéř Patten odlpuli na královské jachtě Britannia z území, které bylo **na 156 let Británii bohužel jen zapůjčené**.

Život v HK se nezastavil. Naopak. Ekonomika jde nadále svou nekompromisní cestou závislosti na fungování tržních mechanismů.

Hong Kong bude ještě dlouho bezkonkurenční hvězdou Číny na mezinárodním investičním, finančním a obchodním poli. A já si troufám dodat: „... i turistickém poli“.

Jana Mesarčová,

studentka 2. ročníku KS VŠERS

Informační systém

V rámci projektu „Blíže k zelenému stromu – Odborná praxe a posílení kontaktu s budoucími zaměstnavateli jako nástroj lepšího uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce“, který byl zahájen 1.12.2005, se bude mimo jiné vytvářet nový informační systém, jehož prostřednictvím si budou moci v blízké budoucnosti studenti VŠERS i ostatních partnerských vysokých škol rezervovat např. povinnou praxi či téma své bakalářské práce.

Vzhledem k vysokým požadavkům na vývoj zmíněného informačního systému byla dne 1.12.2005 ustanovena rektorem VŠERS panem prof. Dr. Josefem Dolistou, Ph.D., Th.D. výběrová komise, která měla v první fázi oslovit několik firem, zabývajících se vývojem softwaru, a následně ve druhé fázi posoudit nabídky jednotlivých firem a vybrat tu nejlepší, která zmíněný informační systém pro studenty vyvine a implementuje.

Po pečlivém posouzení došlých nabídek se výběrová komise rozhodla oslovit zástupce dvou nejlepších firem, aby se osobně prezentovali před výběrovou komisí. Ve výběrovém řízení si nakonec nejlépe vedla firma Ing. Radek Černý – RCOMP, se kterou bude koncem ledna podepsána smlouva na dodávku informačního systému, který by měl ve své pilotní verzi začít sloužit studentům již během měsíce března.

Ing. Jiří Dušek
člen výběrové komise

Z prací studentů VŠERS

Zamyšlení nad pozdravy

Téma: Navrhnete a zdůvodnete změnu společenského pravidla.

Pro své zamyšlení jsem si zvolila oblast společenského chování, na které závisí kvalita našeho každodenního života mezi lidmi. Špatně zvládnutým pozdravem se dá mnohá situace „zazdít“ a zvláště při prvním setkání mnohý člověk odradit. Těžko pak můžeme počítat se vstřícným jednáním či s následným sblížením. Naopak dobře zvládnutý, správně načasovaný, srdečný a vhodný pozdrav nám může otevřít mnohé dveře nejen do úřednických kanceláří, ale i do lidských srdcí. Pozdrav je první slovo, které v běžných situacích k druhému člověku proneseme a má vypovídat o našich dobrých úmyslech. Již sám název úkonu - pozdrav - po chvíli etymologického bádání napovídá, že se jedná o úkon, při kterém přejeme druhému člověku zdraví, tedy něco dobrého, pozitivního. Měl by to proto být čin přátelský a „pokud možno“ upřímný. Lze z něj vyčíst spoustu o naší společenské zdatnosti, je důležitý pro tzv. první dojem, jaký děláme na ostatní. Měl by ozdravovat, povznášet a upevňovat naše vztahy s okolím. Říká se, že pozdravit je slušnost, odpovědět pak povinnost. A protože jsme my lidé tvorové společenští, je pro nás opravdovou nutností, jelikož se jedná o nejdá-

kladnější společenský kontakt. Vztahuje se k němu spousta ustálených zvyků a pravidel. Zejména ty o pořadí – tj. kdo koho zdraví jako první. Platí zde jednoduché pravidlo – nejprve zdraví člověk společensky méně významný člověka významnějšího, ať už je významný pro jeho věk, pohlaví či společenské postavení. Pozdrav má složku verbální a neverbální. Nejdříve bych se ráda zaměřila na pozdrav z hlediska významu slov, která při něm užíváme.

Důležitá je správná volba slov, protože některá se hodí na uvítanou, jiný pozdrav je vhodný při loučení a jistě existuje i pár slov vhodných pro oba případy. Vítáme se nejčastěji slovy „dobrý den“, což opravdu znamená, že dotyčnému přejeme DOBRÝ den – proto bychom tento pozdrav měli pronášet zřetelně, přiměřeně hlasitě a s přívětivým tónem mluvy. Pokud se s člověkem, kterého zdravíme, nebudeme pouštět do dalšího hovoru, měli bychom se na něj alespoň na chvíli soustředit a ne se tvářit, že nás zrovna mnohem víc zajímá dění na obloze či na displeji mobilního telefonu. Můžeme jím zdravít lidi známé i méně známé, lze jej pronést například při vstupu do kanceláře, do výtahu či vlakového kupé... Snad by se měl používat za světla. I když – již na základní škole nás všechny učili, že den má 24 hodin. A my přece chceme, aby byl celý dobrý. Když například cestujeme nočním vlakem a vstoupíme do kupé v 1 hodinu ráno, málo kdo z nás řekne „dobré ráno“.

„Dobrou noc“ na uvítanou také nevyzní příliš vhodně. „Dobrý večer“? Těžko říct. Možná právě z tohoto důvodu by bylo vhodnější používat například variantu „zdravím Vás“ (avšak možná by mi někdo odpověděl „a co má bejt?“) nebo „budte pozdraven“ (ale to zní poněkud „středověce“). Variantu „buď zdrav“ má většina Čechů spojenou s minulým politickým režimem, formě „budte zdrav“ nelze snad nic kromě určité strnulosti vyčítat. „Vítám Vás“ si může dovolit pronést pouze „hostitel“, nikoli například zákazník vstupující do obchodního domu.

Přesuneme-li se do roviny tykání, narazíme na nejčastější pozdrav „ahoj“. Jedná se původně o anglický námořnický pozdrav (a hoy – loďka, člun) a k nám jej zanesli staří trampové. Dnes nad tím již nikdo nepřemýšlí, takže při zahlédnutí kamaráda proneseme automaticky něco jako „loď na obzoru“ a on nám často oplátí stejnou mincí. Pokud někomu připadá více na místě pozdrav „čau“, nebudu mu to vyvracet. Původ slova sahá do staré benátské italštiny a znamená cosi jako v češtině „služebníček“. Jeho odvozeniny typu čus, čaudy a čauky, oblíbené zejména nejmladší generací, zde nehodlám rozmazávat. „Ahoj“ a „čau“ je užíváno jak na přivítanou, tak při rozloučení.

Pokud někomu vykáme, loučíme se často slovy „na shledanou“. Tento pozdrav se zcela logicky hodí, pokud se s dotyčným ještě někdy shledat hodláme a nebo po tom alespoň toužíme. Není vhodný, pokud se zrovna loučíme s pracovníkem pohřební služby či vycházíme z vězení, kde jsem si právě odpykali trest. Lze použít i jinou formu, nejčastěji „sbohem“ či „s pánem bohem“, což je vlastně přání, aby dotyčného na jeho cestách životem provázelo božstvo. V naší zemi, která je považována za jednu z nejvíce ateistických na světě, ho lze zaslechnout spíše u starší generace či u „věřící menšiny“ (tu považuji za relativní pojem).

Tím končí mé zamyšlení nad významem slov užívaných při pozdravu a v souladu se zadáním této práce musím říci, že bych „zdravíci“ slova ráda vyměnila za nějaká nová, logičtější, která by více odpovídala myšlení dnešního běžného člověka. Například místo „sbohem“ by se mohlo říkat „svlivem“, „smocí“. Místo „S pánem Bohem“ třeba „s kapitálem“ atd. Ale není to naštěstí možné. Jazyk se vyvíjí jako společnost sama a s přihlédnutím k současným tendencím můžeme být rádi, že nám ještě nějaká čeština zbývá. Za pár desítek let se podle některých lingvistů bude na naší planetě mluvit údajně zhruba třemi zjednodušenými jazyky a ostatní jazyky postupně zaniknou.

Nonverbální formou pozdravu je nejčastěji podání ruky, dále také její líbání, gesta, mimika, poplácávání po zádech a různé další lidské fyzické projevy. Při podávání ruky se často dopouštíme mnohých chyb a prohrěšků. Základní pravidlo je, že nabízí ruku (opačně než u slovního pozdravu) osoba významnější, tj. žena muži, starší mladšímu a nadřízený podřízenému. Úkon by neměl trvat déle než pár vteřin, ruku tiskneme středně silně a zásadně ji nepodáváme zpocenou. Je důležité udržovat oční kontakt (nezaměňovat s „civěním“). Pokud člověk dodrží základní pravidlo, existuje řada omylů, které jsou mezi lidmi často k vidění. Především se jedná o příliš pevný stisk ruky, při kterém si jeho iniciátor obvykle „něco dokazuje“. Často svůj kuriózní výkon doplňuje mohutným poklepáváním po rameni a hurónským smíchem. Může dojít i k lehčím zraněním, jako například když můj strýc (190 cm, 120 kg) srdečně tiskl pravici mému nastávajícímu tchánovi – při seznámení. Tchán pozdrav se zatátými zuby a vstřícným úsměvem vydržel a následující týden si doma statečně ledoval ruku. Stejnou chybou, i když méně nebezpečnou, je stisk příliš slabý, často skoro nezatelný, jeho vrcholem bývá uhýbání očima. Tomuto způsobu se výstižně říká „leklá ryba“ a stejně jako ona je odpuzující a vypovídá o slabším charakteru člověka a o jeho společenské neuvědomělosti. Podobně nezdvořilá se jeví situace, kdy je potřásání rukou příliš dlouhé a ani jednomu ze zúčastněných nepřipadá vhodné se tomu druhému vyškubnout a trapnou situaci tak ukončit.

Úspěšný počátek spolupráce s Policejní akademií republiky Malta představuje návštěva rektora VŠERS prof. Dolisty a doc. Petra na Ústředním velitelství Policie republiky Malta v hlavním městě La Valettě. Funkcionáři školy byli dále přijati prezidentem republiky Malta a jejím premiérem.

Pokud zrovna nezasáhne živelná katastrofa, většinou tomu důvtipnějšímu stejně nic jiného, než zakročit, nezbude.

Občas se ve společnosti ještě setkáme s pozdravem spojeným s líbáním ruky. Ruku líbá zejména muž ženě, jiná kombinace přípustná není. Rty se ruky v podstatě nedotýkají (jedná se pouze o náznak), ani by celý postup neměl být doprovázen hlasitým mlasknutím. Pokud si pán kvůli jakékoli své indispozici není zcela jistý, zda se zrovna na společenské akci zdraví s paní ředitelkou či s panem produkčním, tuto formu pozdravu raději vynechá.

S velmi okázalou formou pozdravu a mezilidského kontaktu vůbec se setkáme zejména na severní části amerického kontinentu, konkrétně ve Spojených státech amerických. Celkový projev Američanů je mnohem hlučnější a otevřenější, než ten Evropský. Za prvním dojmem nehledejme hloubku, myslím si, že se jedná hlavně o jejich národní zvyk – v oblasti přístupu k lidem. Evropana může zaskočit, když se po vstupu do místní banky (malé město, MT) ze své židle zvedne korpulentní úřednice a nově příchozího popadne a obejmě ho, pozve na kávu a jen tak bokem s ním vyřizuje jeho záležitost. (Opravdová srdečnost této dámě ale jistě nechyběla.)

Musím se přiznat, že jsou mi svým způsobem sympatické i kultury, ve kterých je pozdrav pouze naznačen, ať už lehkým ukloněním horní části těla třeba i s položením ruky na hrudník, či pouze úklonou hlavy. Nejen, že se tak vyhnou nám známým společenským prohrěškům a trapným okamžikům, pozdrav je také bezpečnější, hygieničtější a na cizince může působit celkově důstojným a klidným dojmem. A proto navrhuji, aby se lidé v naší zemi zdravili krátkým máváním – ať už rukou nebo čistým kapesníkem. Mávání by nemělo trvat déle, než několik sekund. Považujeme za nezdvořilé mávat na větší dálku, než jsou 4 m a neudržovat oční kontakt. Jako první by mohl mávat společensky významnější člověk, avšak pouze pokud tím nehrozí kolem stojící občané a nevyplaší případné ptactvo.

Tato práce neaspiruje na vyčerpávající pojednání (alespoň co se týče vyčerpání tématu). Mohla bych se zmínit například o pravidlech smekání klobouku, líbání na tvář či o souvisejícím a zajímavém fenoménu „oslovování“ a tak pokračovat ještě dlouho, ale to není mým cílem. Kdybych měla něco změnit na společenských pravidlech v oblasti zdraví se a pozdravů, týkalo by se to spíše zdůraznění významu opravdových kontaktů a vztahů vůbec, než změny nějakého konkrétního pravidla. Vyzní to poněkud idealisticky, ale jako trošku důležitější, než znát všechna psaná i nepsaná společenská pravidla, vidím primární touhu je uplatňovat, a to zcela automaticky – s vědomím, že tím prospívám sobě i ostatním. Bylo by pěkné, kdyby učitelé na základních školách tolik nezdůrazňovaly slušnost všemi očekávaného „zdravení“, ale spíš jeho přednosti jako odrazového můstku pro pevnější mezilidské vztahy. Kdyby si nové generace mohly rychleji uvědomit, že je člověk bytost společenská a svoji společnost k životu potřebuje. Že mezilidské vztahy mají svá úskalí, ale i vítězství a pozdrav může být jedním z jejich základních kamenů.

Anna Mrázová, studentka 1. roč. BPC.

Etika veřejné služby

ÚVOD

Život každého člověka, civilizovaného i necivilizovaného, je prostoupen množstvím norem, příkazání a předpisů, jež ovlivňují jeho chování a podle nichž jeho činy bývají hodnoceny jako správné či nesprávné. Například celý obsah trestního zákoníku, náboženská příkazání, stanovy pracovní, úřední nařízení, vžitě zvyky a mravy, občanské, rodinné a profesionální povinnosti apod. Všechny tyto normy se však mění s časem, s hospodářskými podmínkami a s národy. Etika, je-li jaká, musí být soběstačná, autonomní. Není však věcí autonomní etiky, aby stanovila, mám-li nebo nemám-li platit daně, smím-li lhát nebo ne. Jejím jediným úkolem je najít princip, který by člověku umožnil přesně a neomylně rozlišit dobré od špatného, jinými slovy úkolem etiky jest najít vždy, za všech časů a okolností a pro všechny lidi platné kritérium mravního a nemravního a hledající takové kritérium se etikové snaží především přesně stanovit, co považují za nejvyšší hodnotu lidského života.

ETIKA VEŘEJNÉ SLUŽBY

Etika v obecném výše uvedeném pojetí prostupuje celým spektrem společenského života jako životní způsob chování, který se mění vývojem společnosti. Etika veřejné správy, která je definována jako veřejná služba, obsahuje zásady, jak se má chovat celá instituce a odvisle i samotný úředník.

Zvláštností etiky ve veřejné správě je skutečnost, že prostředky na ni vynaložené se vrací zpět tam, odkud byly vydány, vrací se zpět společnosti. Každý úředník je placen z daní občanů a ti mají právo vyžadovat kvalitní služby v etickém podání.

Výkon veřejné správy je službou občanům. Občané mají právo vyžadovat, aby úředník pracoval s nejlepšími výsledky, s co nejmenším vynaložením veřejných financí a s respektem k požadavkům občanů. Profesionálně kvalitní a transparentní výkon veřejné správy je základním předpokladem takového prostředí ve společnosti, které umožňuje ekonomický růst.

Zaměstnání ve veřejné správě zahrnuje vedle právních a morálních povinností i činnosti spojené s výkonem veřejných funkcí. Etika státní a veřejné služby je v současné době předmětem zvýšené pozornosti mnoha států a mezinárodních organizací, zejména v souvislosti s bojem proti korupci. Dokumenty mezinárodních organizací uvádějí tři hlavní prostředky pro zvýšení etické úrovně státní služby. Etické kodexy a směrnice, cílené personální řízení (zejména úloha vedoucích pracovníků v tomto směru), důslednou kontrolu včetně vyvozování závěrů.

V Evropské Unii není jednotný názor na postavení a počet úředníků ve státní správě a samosprávě, jednotný názor je publikován pouze v tom směru, že úředník je významná osoba v tomto systému. Úředník je současně odborníkem i manažerem, jeho profesní chování zahrnuje tyto předpoklady:

- odborné znalosti (znalost příslušných právních předpisů, zákonů..)
- schopnost seznamovat občany s odborností (přesvědčování veřejnosti..)
- schopnost vytvářet okolo sebe odpovídající pracovní prostředí formou odbor. skupin
- schopnost dodržovat platné etické zásady

ETICKÉ KODEXY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Etický kodex je nástrojem, který pomáhá zajišťovat, aby každodenní aktivity každého, komu jsou určeny odpovídalo stanoveným zásadám. Je to soubor konkrétních pravidel, které vychází z hodnot a principů organizace a vymezují stanovy profesionálního jednání.

Kodexy používané ve veřejné správě obvykle upravují

- přijímání darů a jiných požitků, jako odměn, plateb, pohoštění
- využívání úředních informací
- užívání služebního majetku či zařízení
- užívání prospěchu ze služebních cest
- užívání hromadných kreditních karet
- práce mimo veřejnou službu
- restrikce týkající se zaměstnání po ukončení veřejné služby

- zvláštní podmínky při odchodu z veřejné služby do ziskového sektoru
- účast na politické práci
- práci pro vládu
- konflikt zájmů - finančních a osobních

V naší společnosti jsou přijaty etické kodexy v různých oblastech společenského života, např. oblasti novinářské, podnikové, reklamy, policie..

V oblasti veřejné správy jako veřejné služby jde o dvě roviny etického a morálního chování, a to rovina úředníků státní správy a samosprávy a rovina zákonodárců a volených zastupitelů

ETICKÝ KODEX ÚŘEDNÍKA

Pojem úředníka definuje zákon č. 312/2002 Sb., kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě byl vydán jako příloha k usnesení vlády ze dne 21. března 2001, č. 270.

Nařízení obsahuje ustanovení v obecné rovině i specifické ustanovení rozdělené na tyto části:

Střet zájmů, Politická nebo veřejná činnost, Dary a jiné nabídky, Zneužití úředního postavení, Oznámení nepřipustné činnosti. Jsou zde zakotveny všechny výše uvedené zásady.

Pro praktické uplatnění má každý úřad možnost přijmout vlastní etický kodex zaměstnance úřadu. Dodržování zásad v něm uvedených by mělo mít vliv na hodnocení zaměstnanců úřadu a jeho profesní růst, zásadní porušování pak může být posuzováno jako porušení pracovní kázně se všemi důsledky vyplývajícími ze zákoníku práce.

S vyhlášením etických zásad formou kodexu musí jít zároveň o vytváření odpovídajících postupů, které zajišťují a podporují žádoucí chování. Na příklad odpovídající nastavení výběru a zaškolování pracovníků, formulaci pracovní smlouvy, zpracování odpovídajících kritérií do systému odměňování zaměstnanců, zahrnutí tématu etiky a bezúhonnosti do vzdělávání. Zároveň je nutné jasně vymezit postupy a pravomoci v případech porušení etického chování, kdo a jak se stížnostmi zabývá na koho se obrátit v případech nejasnosti správného postupu v problematické záležitosti apod.

Vlastní zkušenosti z praxe.

Živnostenský úřad je odborem Městského úřadu Písek, který vykonává státní správu v oblasti živnostenského podnikání. Podle mých vlastních zkušeností nemá pracovník našeho úřadu problémy s etickým chováním v takovém rozsahu, jak je uvedeno výše (korupce a zneužití svého postavení). Živnostenský úřad v mezích zákona registruje žadatele v oblasti živnostenského podnikání a rozhoduje o udělení koncesovaných živností. Tedy pokud žadatel vyhoví podmínkám zákona, je zaregistrován a povolení je mu vydáno. Prostor pro neetické chování většího rozsahu zde nevidím. V praxi našeho úřadu by mohla být narušena pravidla etického chování týkající se míry slušnosti, porozumění a ochoty a to v případech velkých změn pracovních postupů spojených s novelou zákonů. Při každé změně právního předpisu (živnostenský zákon byl novelizován již asi 30x) dochází ke zvýšení administrativní náročnosti práce úředníků a vzniku stresových situací při jednání s podnikateli. Tyto změny obtěžují i občany-podnikatele, kteří chodí na úřad roztrpčení z toho, co si zase ten úředník na ně vymýšlí. V těchto stresových situacích hodně záleží na charakteru a osobních vlastnostech každého konkrétního úředníka. Z tohoto důvodu bych doporučovala ve fázi přijímání pracovníků na úřady, kde je častý styk se zákazníky, důslednější prosazování zásad personální politiky. Svůj význam má i vzdělávání a systém odměňování úředníků. Největším přínosem pro naši práci by ovšem byly kvalitní zákony, které my úředníci máme realizovat v praxi.

Pokud je zákon odtržen od praxe, nebo byl vydán z politických důvodů, jeho realizace není snadná a první nadávky jsou směřovány k nám, úředníkům.

Shrnutí

- zavést do učebních osnov od střední školy všeobecnou výuku etiky a na vysokých školách již s konkrétním zaměřením
- stejným směrem prohloubit personální práci v oblasti přijímání zaměstnanců

- uložit povinnost všem úřadům přijmout vlastní etický kodex
- po přijetí kodexu přesně a konkrétně specifikovat postupy při jeho porušení v návaznosti na zákoník práce a systém odměňování
- zvyšovat právní vědomí občanů o tom, že úředník zákony nevydává, ale pouze realizuje
- pracovní podmínky a jasné pracovní postupy musí podporovat etické chování
- jednoznačně vyčlenit výkon státní správy od činnosti samosprávy.

Ing. Alena Jirešová

Živnostenský úřad Městského úřadu Písek

Archiváři slouží veřejnosti

Archivy jsou velmi stará zařízení, jejichž postupný vznik spadá vlastně do doby počátků administrativy. Úřady si pro paměť a pro řádné právní rozhodování musely uschovat písemná svědectví a tak u nich vznikaly archivy, které dnes mají dvojí funkci – správní a kulturní. Zkušenosti a informace získané v archivech napomáhají státní správě i samosprávě, aby co nejlépe mohly plnit své úkoly. Vedle toho archiváři působí i v kulturní a osvětové sféře, ať jde o přednášky, články v tisku, exkurze s ukázkami dokumentů nebo práci na dějinách regionu.

V archivech je uloženo nepřehledné množství důležitých písemností a dalších dokumentů od nejrozličnějších původců, právnických nebo fyzických osob. Archiváři doklady třídí a řadí a píší seznamy těchto celků písemností, aby se v případě potřeby daly rychle vyhledat a předložit zájemcům. Bez této činnosti by archivy nemohly sloužit veřejnosti.

Při službě veřejnosti máme velkou odpovědnost nejen proto, že na nás záleží, jaké informace odkážeme našim potomkům, ale také musíme upozorňovat na postavení našeho města (a dalších aglomerací) v českých dějinách. Plzeň byla v určitých úsecích minulosti druhým největším městem v Čechách po Praze (nyní nemáme na mysli Moravu) a stála vůči metropoli leckdy v politické opozici. I to nalézáme ve starých písemnostech.

Nyní je provoz a veškerá činnost Archivu města Plzně omezena dvěma skutečnostmi. Jde o nedostatek prostoru a nízký personální stav.

1. Nedostatek prostoru

Dostatek místa pro postupné ukládání dokumentů je nezbytným předpokladem činnosti archivu, protože kdybychom přestali přebírat stále nové dokumenty, část z nich by se postupem času ztratila ať už u svých původců (tedy těch, z jejichž činnosti písemnosti vznikají) nebo jinde. To se načas vyřeší v r. 2005 získáním provizorních prostor v jiné části města. Nejlepším řešením by však byla – při případném dostatku finančních prostředků – výstavba nové účelové archivní budovy.

2. Nedostatek pracovníků

Nyní jsou veškerá systemizovaná místa v Archivu města Plzně obsazena, ale praxe ukazuje, že jde o nízký personální stav, pro odpovídající provoz nedostatečný.

I při nedostatečném personálním stavu je při kontaktu s veřejností v našem archivu nezbytné:

- a) kvalitní komunikace s žadateli a badateli všech věkových a profesních skupin
- b) vždy je nutné trpělivě (bez ohledu na nutnou délku rozhovoru) vyslechnout zájemce o služby archivu, z nichž někteří přesně nevěděli, co vlastně mají nebo chtějí požadovat, všem poradit v jejich záležitostech
- c) při jednání je nutné vnímat žadatele o informace jako rovnocenné partnery v diskusi a vše potřebné je nutné jim otevřeně vysvětlit
- d) není možné se nechat ovlivňovat neurvalým a někdy sprostým chováním určitě malé části žadatelů o informace
- e) nelze se nechat ovlivnit ani předsudky některých zájemců o služby archivu, z nichž někteří např. sebejistě prohlašovali: „vy mi ty informace musíte dát hned, vy tu přece máte všechno, jenom vytáhnete šuplíček a hned mi to přepíšete“ apod.
- f) se zřetelem na objem různých prací a veškeré činnosti archivu a vzhle-

dem k počtu pracovníků vzrostla základní úloha dobré komunikace týmu archivářů a to i proto, že

1. jsme povinni vyřizovat dotazy žadatelů v určitých lhůtách
2. při vyhledávání informací pro žadatele je této práci nutné věnovat určitý čas, nelze to „uspěchat a odbýt“
3. stále musíme preventivně počítat i s předem neplánovaným „zdržením“ při vyhledávání nejrůznějších údajů. To bývá způsobeno i leckdy nejednoznačným nebo nejasným zadáním v písemných dotazech

Na první pohled by se mohlo zdát, že při nedostatečném počtu pracovníků míst v archivu se můžeme spokojit s tím, že zajistíme základní službu všem žadatelům, jak jsme se zmínili v dosavadní části textu. Nelze však opomíjet ani publikační činnost, která se některým „pragmatikům“ jeví jako „luxus“, vždyť „psaní knihy můžete odsunout na pozdější dobu“.

O historii Plzně dosud vznikla řada knih a článků velmi rozdílné úrovně, které se zabývají vývojem ve všech obdobích a z nejrůznějších hledisek. Jako archiváři musíme denně odpovídat na množství nejrůznějších dotazů z minulosti města (podobně i muzejníci a knihovníci), často „na počkání“. Všeobecně je známo, že je někdy obtížné najít faktografickou informaci v různých textech i příručkách, navzdory jejich velkému množství.

Proto kolektiv osmi autorů přikročil k napsání knihy Dějiny Plzně v datech (od prvních stop osídlení do června 2004). Potřeba publikace tohoto typu se již pocítovala asi 40 let a tak toto dílo slouží od prosince 2004 zájemcům v našem městě. 7) Hesla zde otiskovaná neuvádějí jen holá fakta, ale snaží se o podrobnější výklad s uvedením souvislostí.

Z uvedených příkladů je jasné, že i ve specifickém archivním prostředí je a stále bude rozhodující lidský faktor, i když máme k pomoci rozvíjející se techniku.

PhDr. Jaroslav Douša

Archiv města Plzně

Hospodaření Evropské unie

Proces evropské integrace byl poznamenán neustálým vývojem a změnami již od založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) v roce 1952. Evropské společenství uhlí a oceli bylo projektováno jako základna pro zachování míru a prosperity na kontinentu, který byl v té době poznamenán hlubokými rozdíly mezi politickými a ekonomickými systémy. Postupem času se počet členských států více než zdvojnásobil a nyní má Společenství 25 členských států. Dalších pět zemí o vstup do Unie usiluje.

V historii Evropské unie došlo k mnoha událostem, které měly zásadní vliv na její hospodaření.

Evropský účetní dvůr

Evropský účetní dvůr byl založen 22. července 1975 Bruselskou smlouvou. Svoji činnost zahájil v říjnu 1977 a jeho sídlem se stal Lucemburk. Maastrichtská smlouva ze 7. února 1992 učinila z Evropského účetního dvora instituci Evropských společenství, a tím posílila jeho nezávislost a pravomoci. Zavedla povinnost Účetního dvora vydávat každoročně prohlášení o věrohodnosti účetnictví, kterým potvrzuje spolehlivost účtů Společenství a zákonnost a správnost uskutečněných transakcí. Amsterdamská smlouva z 2. října 1997 uznala Účetní dvůr jako instituci Evropské unie, a tím formálně rozšířila jeho rozsah auditu o druhý a třetí pilíř (zahraniční a bezpečnostní politika a spravedlnost a vnitřní záležitosti).

Poslání Evropského účetního dvora

Posláním Evropského účetního dvora je posoudit na základě nezávislé kontroly příjmů a výdajů Evropské unie, jak instituce EU plní své povinnosti týkající se hospodaření s finančními prostředky. Účetní dvůr prověřuje, zda finanční operace byly řádně zaznamenány, zákonně a správně provedeny a řízeny tak, aby zajistily dosažení hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti. Účetní dvůr nemá soudní pravomoci, a tak jeho zprávy a stanoviska nejsou právně závazná. Práce Účetního dvora slouží ke zkvalitňování finančního řízení subjektů odpovědných za řízení programů a hospodaření s finančními prostředky EU, jakož i za související právní úpravu.

Evropská měnová unie

Po dokončení jednotného vnitřního trhu se EU plně soustředila na realizaci projektu hospodářské a měnové unie, který si stanovila ve smlouvě o Evropské unii (Maastrichtské smlouvě).

Příprava hospodářské a měnové unie, věcně i legislativně vymezená v Maastrichtu, předpokládá vysoký stupeň koordinace hospodářské politiky a značnou úroveň sblížení některých ekonomických ukazatelů. Ty postihují kvalitativní parametry ekonomiky a hospodářské politiky (nízká úroveň inflace, nízká veřejná zadluženost, nízké schodky veřejných rozpočtů, stabilní vzájemné směnné kursy atd.)

Ztěžující podmínky: nevyrovnanosti rozpočtů, vyvolávali kritické hlasy hlavně ze zemí se stabilní měnou (Německo) a neochotu je nahradit méně stabilní měnou, stěžejní je i dlouhodobá dynamizace ekonomik EU, růst zaměstnanosti.

Do konce roku 1994 byly odstraněny poslední překážky, které bránily volnému pohybu kapitálu a zúžení fluktučních pásem národních měn, byl založen Evropský měnový institut se sídlem ve Frankfurtu. Jeho úlohou bylo připravit přechod ke 3. etapě měnové unie. Úkolem členských zemí bylo plnit konvergenční kritéria. Většina zemí musela splňovat konvergenční kritéria a to:

Měnová

kritérium cenové stability - týká se míry inflace, průměrná míra inflace sledovaná během 1 roku před šetřením nesmí překročit o více než 1.5% průměrnou roční míru inflace tří cenově nejstabilnějších zemí. Kritérium bylo 2.7%, splnily všechny členské státy kromě Řecka

kritérium konvergence úrokových sazeb - průměrná roční dlouhodobá úroková míra nesmí v průběhu 1 roku před hodnocením překračovat o více než 2% průměrnou úrokovou míru, tří cenově nejstabilnějších zemí - limit byl 7.5% (Řecko ne)

kritérium měnových kursů - měnový kurs národní měny musí po dobu 2 let být v rámci fluktučního pásma (Ne Řecko, Švédsko, Velká Británie)

Rozpočtová

deficit veřejných financí nesmí přesáhnout 3% HDP (opět nesplňovalo Řecko)

Počátkem roku 1994 započala druhá fáze vzniku EMU - byl vytvořen Evropský měnový institut (EMI), jehož úkoly byly především posílení spolupráce ústředních bank členských států, koordinace měnových politik a příprava vzniku Evropského systému ústředních bank. Na madridském zasedání Evropské rady v prosinci 1995 bylo rozhodnuto o zavedení jednotné měny s názvem „euro“ k 1. lednu 1999.

Přínosy vzniku EMU:

- Přínosy z hlediska postavení EU ve světovém hospodářství - vznik EMU byl přínosem pro postavení EU jako celku, zavedení EURA ovlivní světové trhy a stane se silným konkurentem měny USA.
- Přínosy na makroekonomické úrovni - začaly se projevovat už před vznikem EMU, pokles míry inflace, pokles dlouhodobých úrokových měr, zlevňování úvěru, větší investice, zvýšení ekonomického růstu, zvýšení zaměstnanosti, odpadnutí rizika se změnami měnových kursů, což přispělo k mezinárodnímu vzájemnému obchodu, odpadá nutnost aby CB intervenovaly ve prospěch svých měn (v důsledku pevných měnových kursů)
- Přínosy na mikroekonomické úrovni - (týkají se firem nebo domácností), snížení transakčních nákladů (spojeny s výměnou měny), zjednodušení techniky plateb, zjednodušení konkurenční podmínky - stejné podmínky pro všechny subjekty (země nemohou ovlivňovat svou konkurenci)

Na plesu VŠERS si poslanec Evropského parlamentu doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc. zatancoval s přednášející VŠERS Mgr. Andreou Formánkovou.

schopnost změnami měnových kursů, později bude prodáváno za jednotnou měnu), odpadnou náklady na vedení účetnictví v různých měnách, odpadne nutnost držet zásobu různých národních měn, odpadne kurzovní riziko

Rozpočet Evropské unie

Příjmy rozpočtu EU

- celní výnosy (automatické) - vybraná cla za dovoz zboží do EU z nečlenských zemí (90%, 10% si ponechává země na uhrazení administrativních nákladů) tento zdroj klesá, protože cla se snižují
- zemědělské vyrovnávací dávky – obdoba cla, která se platí za dovoz zemědělské produkce do EU, také automatické příjmy a klesají
- základní zdroj (automatický) - část DPH vytvoření v členských zemích, odvádí se 1% ze základu DPH. Výhledově má klesat. Zajišťuje přes 50% příjmů EU
- čtvrtý zdroj - příspěvek každé členské země do rozpočtu, je stanoven jako % podíl na vytvořeném HDP dané země, nesmí být vyšší než 1.2% z HDP. O tento zdroj musí EU požádat, pokud 1 - 3 zdroje nestačí.

Výdaje rozpočtu EU

- Převážná část na společnou zemědělskou politiku 46%, především dotace drobných rolníků
- Strukturální fondy - výdaje určené na rozvoj zaostalých regionů 33%
- Na administrativu 5%
- Na výzkum, vývoj, ochranu životního prostředí, jadernou bezpečnost
- Na rozšíření spolupráce s ostatními zeměmi středních a východní Evropy
- Na spolupráci s rozvojovými zeměmi na základě Lomských dohod

Rozpočet EU musí být vyrovnaný, v roce 2000 – 92 mld EURO, 2006 - 107mld EURO

Rozpočet EU obsahuje méně peněžních prostředků než národní rozpočty, nefinancují se všechny oblasti: armáda a bezpečnost, zdravotnictví, školství, a sociální zabezpečení; rozpočet EU financuje: zemědělskou politiku, regionální politiku, administrativní politiku. Národní rozpočty plní stabilizační funkci (rozpočet EU ne), získávají své příjmy hlavně daněmi. Rozpočet EU má příjmy, které jsou nezávislé na veřejných financích jednotlivých členských zemí, nejsou daně, které by se odváděly do rozpočtu, zdrojem příjmů rozpočtu EU jsou vlastní zdroje, které jsou natrvalo přiděleny EU na financování jejich aktivit.

Eva Majerová
Městský úřad Písek